

Bruxelles, 21. rujna 2021.
(OR. en)

11883/21

**Međuinstitucijski predmet:
2016/0176(COD)**

**CODEC 1220
MIGR 187
SOC 516
EMPL 375
EDUC 295
PE 95**

INFORMATIVNA NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	Prijedlog DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja radi zapošljavanja visokokvalificiranih radnika – ishod prvog čitanja u Europskom parlamentu (Strasbourg, 13. – 16. rujna 2021.)

I. UVOD

U skladu s odredbama članka 294. UFEU-a i Zajedničkom izjavom o praktičnim načinima provedbe postupka suodlučivanja¹ održan je niz neformalnih kontakata između Vijeća, Europskog parlamenta i Komisije s ciljem postizanja dogovora o navedenom predmetu u prvom čitanju.

U tom je kontekstu izvjestitelj MORENO SANCHEZ (S&D, ES), u ime Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove, predstavio kompromisni amandman (amandman broj 190) na navedeni prijedlog direktive. O tom amandmanu postignut je dogovor tijekom spomenutih neformalnih kontakata. Osim toga, klub zastupnika Identitet i demokracija podnio je jedan amandman (amandman broj 189).

¹ SL C 145, 30.6.2007., str. 5.

II. GLASOVANJE

Na plenarnoj sjednici 15. rujna 2021. glasovanjem je usvojen kompromisni amandman (amandman broj 190) na navedeni prijedlog direktive. Drugi amandmani nisu usvojeni. Tako izmijenjeni prijedlog Komisije predstavlja stajalište Parlamenta u prvom čitanju koje je navedeno u njegovoj zakonodavnoj rezoluciji iz Priloga ovom dokumentu².

Stajalište Parlamenta odražava ono što je prethodno dogovoreno među institucijama. Vijeće bi stoga trebalo moći odobriti stajalište Parlamenta.

Akt bi se tada donio u formulaciji koja odgovara stajalištu Parlamenta.

² Verzija stajališta Parlamenta u zakonodavnoj rezoluciji označena je kako bi se obilježile promjene nastale na temelju amandmanâ na prijedlog Komisije. Dodaci tekstu Komisije istaknuti su *podebljanim slovima i kurzivom*. Simbolom „■” označen je izbrisani tekst.

P9_TA(2021)0374

Direktiva o plavoj karti EU-a *I**

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 15. rujna 2021. o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja radi zapošljavanja visokokvalificiranih radnika (COM(2016)0378 – C8-0213/2016 – 2016/0176(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

Europski parlament

- uzimajući u obzir prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2016)0378),
- uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članak 79. stavak 2. točke (a) i (b) Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela prijedlog Parlamentu (C8-0213/2016),
- uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir obrazložena mišljenja bugarskog parlamenta, kao i češkog Zastupničkog doma i češkog Senata podnesena u okviru Protokola br. 2 o primjeni načela supsidijarnosti i proporcionalnosti, u kojima se izjavljuje da nacrt zakonodavnog akta nije u skladu s načelom supsidijarnosti,
- uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora od 14. prosinca 2016.¹,
- uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija od 8. prosinca 2016.²,
- uzimajući u obzir privremeni sporazum koji je odobrio nadležni odbor u skladu s člankom 74. stavkom 4. Poslovnika te činjenicu da se predstavnik Vijeća pismom od 21. svibnja 2021. obvezao prihvatiti stajalište Europskog parlamenta u skladu s člankom 294. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,
- uzimajući u obzir mišljenje Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (A8-

¹ SL C 75, 10.3.2017., str. 75.

² SL C 185, 9.6.2017., str. 105.

0240/2017),

1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;
2. traži od Komisije da predmet ponovno uputi Parlamentu ako zamijeni, bitno izmjeni ili namjerava bitno izmijeniti svoj prijedlog;
3. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 15. rujna 2021. radi donošenja Direktive (EU) 2021/... Europskog parlamenta i Vijeća o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja *visokokvalificiranih* radnika te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 2009/50/EZ

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 79. stavak 2. točke (a) i (b),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija²,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom³,

¹ SL C 75, 10.3.2017., str. 75.

² SL C 185, 9.6.2017., str. 105.

³ Stajalište Europskog parlamenta od 15. rujna 2021.

budući da:

- (1) Komunikacijom Komisije **I** od 3. ožujka 2010. naslovljenom „Europa 2020.: Strategija za pametan, održiv i uključiv rast”³ utvrđeni su ciljevi Unije da postane gospodarstvo utemeljeno na znanju i inovacijama, da se smanji administrativno opterećenje za trgovačka društva i da se ostvari bolje usklađivanje ponude na tržištu rada i potražnje za radnom snagom. Tom Komunikacijom **utvrđena je potreba za sveobuhvatnom politikom u području migracija radne snage i za boljom integracijom migranata**. Mjere za olakšavanje prihvata **visokokvalificiranih** radnika iz trećih zemalja moraju se promatrati u tom širem kontekstu.
- (2) U zaključcima Europskog vijeća od 26. i 27. lipnja 2014. navedeno je da, kako bi i dalje bila privlačno odredište za talente i vještine, Europa mora sudjelovati u svjetskoj utrci za talentima. Stoga je potrebno razviti strategije kako bi se u najvećoj mjeri povećale mogućnosti zakonite migracije, uključujući pojednostavnjenje postojećih pravila.
- (3) Komunikacijom Komisije od 13. svibnja 2015. naslovljenom „Europski migracijski program” poziva se na uspostavu u cijeloj Uniji **I** sustava privlačnog za visokokvalificirane državljane trećih zemalja te se navodi da je potrebna revizija Direktive Vijeća 2009/50/EZ⁴ kako bi se omogućilo da Unija djelotvornije privlači talente, a time rješavaju i demografski izazovi s kojima se Unija suočava i manjak radne snage i vještina u ključnim sektorima gospodarstva Unije. **Poziv na reviziju te direktive ponavljen je u Komunikaciji Komisije od 23. rujna 2020. „o novom paktu o migracijama i azilu” u kojoj se navodi da se reformom plave karte EU-a „mora osigurati stvarna dodana vrijednost EU-a u privlačenju vještina s pomoću učinkovitog i fleksibilnog instrumenta na razini EU-a”.**

I

⁴ Direktiva Vijeća 2009/50/EZ od 25. svibnja 2009. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja radi visokokvalificiranog zapošljavanja (SL L 155, 18.6.2009., str. 17.).

- (4) *Europski parlament u svojoj je rezoluciji od 12. travnja 2016.⁵ pozvao na ambicioznu i ciljanu reviziju Direktive 2009/50/EZ, uključujući njezino područje primjene.*
- (5) Potrebno je odgovoriti na izazove utvrđene u Komunikaciji Komisije od 22. svibnja 2014. o provedbi Direktive 2009/50/EZ. Unija bi trebala nastojati u cijeloj Uniji uspostaviti privlačniji i učinkovitiji sustav za **visokokvalificirane** radnike iz trećih zemalja. Trebalo bi dodatno uskladiti pristup Unije u privlačenju takvih **visokokvalificiranih** radnika, a plava karta EU-a trebala bi postati glavni alat u tom pogledu, s bržim postupcima, fleksibilnijim i uključivijim kriterijima za prihvata te opsežnijim pravima, što uključuje olakšanu mobilnost unutar EU-a. Budući da bi to podrazumijevalo znatne izmjene Direktive 2009/50/EZ, tu bi direktivu trebalo staviti izvan snage i zamijeniti novom direktivom.
- (6) Trebalo bi uspostaviti **jasan i transparentan** sustav prihvata u cijeloj Uniji s ciljem privlačenja i zadržavanja **visokokvalificiranih** radnika iz trećih zemalja **te promicanja mobilnosti tih radnika**. **Ova bi se Direktiva trebala primjenjivati bez obzira na to je li izvorna svrha boravka državljanina treće zemlje zapošljavanje u svojstvu visokokvalificiranog radnika ili je to neka druga svrha koja se naknadno promijeni u svrhu zapošljavanja u svojstvu visokokvalificiranog radnika. Potrebno je uzeti u obzir prioritete država članica, potrebe njihovih tržišta rada i njihove kapacitete za prihvata. Ovom se Direktivom ne bi trebala dovoditi u pitanje nadležnost država članica** I da izdaju nacionalne boravišne dozvole koje nisu plava karta EU-a u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika. Nadalje, ova Direktiva ne bi trebala utjecati na mogućnost nositelja plave karte EU-a da ostvaruje dodatna prava i koristi na temelju nacionalnog prava koji su u skladu s ovom Direktivom.

I

⁵ SL C 58, 15.2.2018., str. 9.

- (7) *Kad je riječ o postupovnim pravima, pravu na jednako postupanje, postupcima i pristupu informacijama, države članice trebale bi osigurati da za plavu kartu EU-a i nacionalne boravišne dozvole u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika vrijede jednaki uvjeti. Osobito, države članice trebale bi osigurati da razina postupovnih jamstava i prava nositelja plave karte EU-a i članova njihovih obitelji nije niža od razine postupovnih jamstava i prava koja uživaju nositelji nacionalnih boravišnih dozvola. Države članice trebale bi također osigurati da podnositelji zahtjeva za plavu kartu EU-a nisu u nepovoljnijem položaju u odnosu na podnositelje zahtjeva za nacionalne boravišne dozvole u pogledu postupaka priznavanja za poslodavce i da nisu obvezni plaćati više pristojbe za obradu svojih zahtjeva. Naposljetku, države članice trebale bi u odnosu na plavu kartu EU-a primijeniti jednaku razinu aktivnosti informiranja, promidžbe i oglašavanja kao za nacionalne boravišne dozvole, primjerice u pogledu informacija na nacionalnim internetskim stranicama o zakonitim migracijama i informativnih kampanja i programâ osposobljavanja koji se pružaju tijelima nadležnima za migracije.*
- (8) *Kako bi se ojačao i promicao sustav plave karte EU-a te privukli visokokvalificirani radnici iz trećih zemalja, države članice potiču se na jačanje aktivnosti oglašavanja i informativnih kampanja o plavoj karti EU-a, među ostalim aktivnostima i kampanjama usmjerenim prema trećim zemljama ako je to primjereno.*

- (9) *U provedbi ove Direktive, države članice ne smiju diskriminirati na temelju spola, rase, boje kože, etničkog ili društvenog podrijetla, genetskih obilježja, jezika, religije ili uvjerenja, političkih ili drugih mišljenja, pripadnosti nacionalnoj manjini, imovine, rođenja, invaliditeta, dobi ili spolne orijentacije, kako se zahtijeva osobito direktivama Vijeća 2000/43/EZ⁶ i 2000/78/EZ⁷. Kako bi načelo nediskriminacije bilo učinkovito, nositelji plave karte EU-a trebali bi moći tražiti pravnu zaštitu i podnositi pritužbe kako je predviđeno nacionalnim pravom ako se suoče s bilo kakvim oblikom diskriminacije, među ostalim na tržištu rada.*
- (10) *Uzimajući u obzir izvješće Eurostata od 21. veljače 2020. naslovljeno „Slobodna radna mjesta u području IKT-a koja je teško popuniti: izazov u porastu” i njegove zaključke o raširenom manjku visokokvalificiranih radnika u sektoru informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT) na tržištima rada država članica, stručne vještine visoke razine trebalo bi smatrati jednakovrijednima kvalifikacijama u visokom obrazovanju u svrhu podnošenja zahtjeva za plavu kartu EU-a u odnosu na dva viša položaja: direktori/direktorice u području informacijsko-komunikacijskih tehnologija (Međunarodna standardna klasifikacija zanimanja (klasifikacija ISCO) -08, podvrsta 133) i stručnjaci/stručnjakinje za informacijsku i komunikacijsku tehnologiju (klasifikacija ISCO-08, vrsta 25). S obzirom na to da je za stjecanje diplome prvostupnika potrebno najmanje tri godine, relevantno trajanje potrebnog stručnog iskustva trebalo bi iznositi tri godine. Trajanje tog iskustva također je opravdano s obzirom na brz tehnološki razvoj u sektoru IKT-a i promjenjive potrebe poslodavaca.*

⁶ Direktiva Vijeća 2000/43/EZ od 29. lipnja 2000. o provedbi načela jednakog postupanja prema osobama bez obzira na njihovo rasno ili etničko podrijetlo (SL L 180, 19.7.2000., str. 22.).

⁷ Direktiva Vijeća 2000/78/EZ od 27. studenoga 2000. o uspostavi općeg okvira za jednako postupanje pri zapošljavanju i obavljanju zanimanja (SL L 303, 2.12.2000., str. 16.).

- (11) *Države članice potiču se na to da olakšaju procjenu i vrednovanje stručnih vještina visoke razine za potrebe plave karte EU-a.*
- (12) *Predviđa se da bi se popis zanimanja iz priloga ovoj Direktivi mogao izmijeniti, osobito nakon što Komisija provede procjenu radi određivanja treba li to učiniti, među ostalim izvorima, na temelju informacija koje države članice pružaju u vezi s potrebama na njihovim tržištima rada, kako bi se u okviru ove Direktive priznalo stručno iskustvo iz drugih područja djelatnosti. Komisija bi tu procjenu trebala provoditi svake dvije godine.*
- (13) *Za zanimanja koja nisu navedena u prilogu, trebalo bi biti moguće da države članice prihvate zahtjeve za plavu kartu EU-a na temelju dokaza o stručnim vještinama visoke razine koje su potvrđene s najmanje pet godina stručnog iskustva na razini koja je usporediva s kvalifikacijama u visokom obrazovanju i koje je relevantno u profesiji ili sektoru navedenom u ugovoru o radu ili obvezujućoj ponudi za posao.*

- (14) *Koncept zapošljavanja visokokvalificiranih radnika podrazumijeva ne samo to da zaposlena osoba ima visoku razinu stručnosti, koja se dokazuje visokim stručnim kvalifikacijama, već i da posao koji je potrebno obavljati sam po sebi zahtijeva takvu stručnost. Iako na modernom tržištu rada nije uvijek i nužno potrebna izravna veza između kvalifikacija i radnog mjesta, zadaće i dužnosti povezane s ugovorom o radu za zapošljavanja visokokvalificiranih radnika trebale bi biti toliko specijalizirane i složene da je tražena razina stručnosti za obavljanje tih dužnosti obično povezana sa završenim obrazovnim programima i kvalifikacijama koje se na taj način stječu na razinama 6, 7 i 8 Međunarodne standardne klasifikacije obrazovanja (ISCED) iz 2011. ili, prema potrebi, općenito jednakovrijednim razinama 6, 7 i 8 Europskog kvalifikacijskog okvira (EQF), u skladu s pravom dotične države članice, ili, za određena zanimanja, s usporedivim stručnim vještinama visoke razine.*
- (15) Ovom Direktivom ne bi se trebalo utjecati na pravo država članica da odrede opseg prihvata državljana trećih zemalja koji na njihovo državno područje dolaze iz trećih zemalja radi potrage za poslom u skladu s člankom 79. stavkom 5. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU). Na osnovi toga države članice trebale bi moći utvrditi da je zahtjev za plavu kartu EU-a nedopušten ili ga odbiti. ■

- (16) Korisnici međunarodne zaštite kako su definirani u članku 2. točki (a) Direktive 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁸ imaju širok raspon prava, uključujući pravo na pristup tržištu rada u državi članici koja im je odobrila međunarodnu zaštitu. Kako bi povećale svoje prilike na tržištu rada u cijeloj Uniji, korisnici međunarodne zaštite koji su *visokokvalificirani* trebali bi imati pravo podnijeti zahtjev za plavu kartu EU-a *u drugim državama članicama osim u onoj koja im je odobrila međunarodnu zaštitu. U tim bi se drugim državama članicama na njih* trebala primjenjivati ista pravila kao i na sve druge državljane trećih zemalja obuhvaćene područjem primjene ove Direktive, te *se ovom Direktivom ne bi trebalo utjecati na njihov status u državi članici koja im je odobrila međunarodnu zaštitu. Korisnici* međunarodne zaštite *također imaju pravo podnijeti zahtjev za plavu kartu EU-a u državi članici koja im je odobrila međunarodnu zaštitu. U takvim slučajevima*, radi pravne jasnoće i usklađenosti, odredbe o jednakom postupanju i spajanju obitelji iz ove Direktive ne bi se trebale primjenjivati. Ta bi se prava trebala i dalje uređivati pravnom stečevinom o azilu i, ako je to primjenjivo, na temelju Direktive Vijeća 2003/86/EZ⁹.
- (17) Prijenos odgovornosti za korisnike međunarodne zaštite nije obuhvaćen područjem primjene ove Direktive. Zaštićeni status i prava povezana s međunarodnom zaštitom ne bi se trebali prenositi u drugu državu članicu na temelju izdavanja plave karte EU-a.

⁸ Direktiva 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite (SL L 337, 20.12.2011., str. 9.).

⁹ Direktiva Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. o pravu na spajanje obitelji (SL L 251, 3.10.2003., str. 12.).

- (18) Kako bi se olakšala neovisna mobilnost unutar EU-a i poslovne aktivnosti **visokokvalificiranih** državljana trećih zemalja koji su korisnici prava na slobodno kretanje, tim državljanima trećih zemalja trebalo bi dati pristup plavoj karti EU-a **u skladu s** istim pravilima kao i u slučaju svih drugih državljana trećih zemalja obuhvaćenih područjem primjene ove Direktive. To **se pravo odnosi na osobe koje imaju prava na slobodno kretanje na temelju obiteljskih veza s građaninom Unije u skladu s relevantnim zakonodavstvom** te bi se trebalo primjenjivati neovisno o tome je li dotični građanin Unije ostvarivao temeljno pravo na slobodno kretanje i boravak na temelju članka 21. UFEU-a i neovisno o tome je li dotični državljani treće zemlje prvo bio nositelj plave karte EU-a ili imao pravo na slobodno kretanje. **Takvi nositelji plave karte EU-a trebali bi stoga imati pravo biti zaposleni u svojstvu visokokvalificiranih radnika, obavljati poslovna putovanja i zasnovati boravak u različitim državama članicama bez obzira na to prati li državljani treće zemlje dotičnog građanina Unije.** Pravima koja takvi državljani trećih zemalja steknu kao nositelji plave karte EU-a ne bi se trebala dovoditi u pitanje prava koja oni mogu imati na temelju Direktive 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹⁰. Radi pravne jasnoće i usklađenosti, u pogledu spajanja obitelji i jednakog postupanja trebala bi prevladavati pravila na temelju Direktive 2004/38/EZ. Sve odredbe o korisnicima prava na slobodno kretanje u ovoj Direktivi trebale bi se primjenjivati i na državljane trećih zemalja koji imaju prava na slobodno kretanje jednakovrijedna pravima građana Unije na temelju sporazumâ između Unije i država članica, s jedne strane, i trećih zemalja, s druge strane, ili između Unije i trećih zemalja.

¹⁰ Direktiva 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji slobodno se kretati i boraviti na državnom području država članica, o izmjeni Uredbe (EEZ) br. 1612/68 i stavljanju izvan snage direktiva 64/221/EEZ, 68/360/EEZ, 72/194/EEZ, 73/148/EEZ, 75/34/EEZ, 75/35/EEZ, 90/364/EEZ, 90/365/EEZ i 93/96/EEZ (SL L 158, 30.4.2004., str. 77.).

- (19) Ova Direktiva ne bi se trebala primjenjivati na državljane trećih zemalja koji podnose zahtjev za boravak u državi članici kao istraživači radi provedbe istraživačkih projekata jer su oni obuhvaćeni područjem primjene Direktive (EU) 2016/801 Europskog parlamenta i Vijeća¹¹, kojom je uveden poseban postupak za prihvrat državljana trećih zemalja za potrebe istraživanja. Međutim, *državljeni trećih zemalja sa zakonitim boravkom* prihvaćeni na temelju Direktive (EU) 2016/801 *trebali bi imati pravo podnijeti zahtjev za plavu kartu EU-a na temelju ove Direktive. Nositelji plave karte EU-a sa zakonitim boravkom trebali bi također imati pravo podnijeti zahtjev za boravak kao istraživači na temelju Direktive (EU) 2016/801. Kako bi se osigurala takva mogućnost, Direktivu (EU) 2016/801 trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.*
- (20) *Iako se ova Direktiva ne primjenjuje na državljane trećih zemalja koji podnose zahtjev za prihvrat u Uniji kao osobe premještene unutar društva na temelju Direktive 2014/66/EU Europskog parlamenta i Vijeća¹², osobe premještene unutar društva sa zakonitim boravkom u Uniji trebale bi imati pravo podnijeti zahtjev za plavu kartu EU-a na temelju ove Direktive u svrhe koje nisu obuhvaćene Direktivom 2014/66/EU.*

¹¹ Direktiva (EU) 2016/801 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih zemalja u svrhu istraživanja, studija, osposobljavanja, volonterstva, razmjena učenika ili obrazovnih projekata, i obavljanja poslova au pair (SL L 132, 21.5.2016., str. 21.).

¹² Direktiva 2014/66/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u okviru premještaja unutar društva (SL L 157, 27.5.2014., str. 1.).

- (21) Potrebno je predvidjeti fleksibilan, ***jasan i uravnotežen*** sustav prihvata koji pokreće potražnja i koji je utemeljen na objektivnim kriterijima primjerice da podnositelj zahtjeva ima ugovor o radu ili obvezujuću ponudu za posao u trajanju od najmanje šest mjeseci, ***usklađenost s primjenjivim pravom, kolektivnim ugovorima ili nacionalnim praksama u relevantnim zanimanjima***, prag plaće koji države članice mogu prilagoditi stanju na svojem tržištu rada i da podnositelj zahtjeva ima visoke stručne kvalifikacije ***ili, prema potrebi, stručne vještine visoke razine***.
- (22) Ovom se Direktivom ne bi trebali dovoditi u pitanje nacionalni postupci priznavanja diploma. Kako bi se moglo procijeniti posjeduje li dotični državljani treće zemlje kvalifikaciju u visokom obrazovanju ili jednakovrijednu kvalifikaciju, trebalo bi uputiti na **■** razine 6, 7 i 8 ISCED-a iz 2011. ili, ***ako je prikladno***, općenito jednakovrijedne razine 6, 7 i 8 EQF-a, u skladu s ***pravom*** dotične države članice.
- (23) ***Države članice potiču se da olakšaju priznavanje dokumenata kojima se potvrđuju relevantne visoke stručne kvalifikacije dotičnog državljanina treće zemlje te da, u odnosu na korisnike međunarodne zaštite koji možda ne posjeduju potrebne dokumente, uspostave aranžmane za odgovarajuće procjene i vrednovanja njihovih prethodno stečenih kvalifikacija u visokom obrazovanju ili, prema potrebi, stručnih vještina visoke razine.***

- (24) Kako bi se osigurala dostatna razina usklađenosti uvjeta prihvata u cijeloj Uniji, trebalo bi odrediti i *donji* i *gornji* čimbenik ■ za ■ izračun praga plaće. *Gornju i donju granicu za utvrđivanje nacionalnog praga plaće trebalo bi odrediti množenjem tih donjih i gornjih čimbenika s prosječnom bruto godišnjom plaćom u dotičnoj državi članici. Prag plaće trebalo bi odabrati u rasponu između donje i gornje granice nakon savjetovanja sa socijalnim partnerima u skladu s nacionalnim praksama. Tim pragom plaće trebalo bi utvrditi minimalnu plaću koju nositelj plave karte EU-a treba zarađivati. Stoga bi podnositelji zahtjeva, kako bi dobili plavu kartu EU-a, trebali zarađivati plaću koja je jednaka ili veća od praga plaće koji je odabrala dotična država članica.*
- (25) *Države članice trebale bi moći pružiti niži prag plaće ■ za posebne profesije za koje određena država članica smatra da postoji posebno velik manjak raspoloživih radnika i kada te profesije pripadaju rodovima 1 ili 2 klasifikacije ISCO-a. U svakom slučaju, takav prag plaće ne bi trebao biti manji od 1,0 puta prosječne bruto godišnje plaće u dotičnoj državi članici.*
- (26) *U skladu s prioritetima Novog programa vještina za Europu, utvrđenog u Komunikaciji Komisije od 10. lipnja 2016., posebice kako bi se poboljšalo usklađivanje vještina i riješilo pitanje manjka vještina, države članice potiču se da, prema potrebi, nakon savjetovanja sa socijalnim partnerima, sastave popise sektora zaposlenja koji se suočavaju s manjkom visokokvalificiranih radnika.*

- (27) **Države članice trebale bi moći pružiti** niži prag plaće ■ od kojega bi imali koristi državljani trećih zemalja tijekom određenog razdoblja po završetku studija. To bi se razdoblje trebalo primjenjivati svaki put kada državljanin treće zemlje postigne razinu obrazovanja koja je relevantna za potrebe ove Direktive, odnosno razinu ISCED-a iz 2011. 6, 7 ili 8 ■ ili, **prema potrebi**, razinu 6, 7 ili 8 ■ EQF-a, u skladu s pravom dotične države članice. To bi se razdoblje trebalo primjenjivati svaki put kada državljanin treće zemlje podnese zahtjev za izdavanje prve plave karte EU-a ili za njezino produljenje u roku od tri godine od datuma stjecanja relevantnih kvalifikacija te, osim toga, kada taj državljanin treće zemlje podnese zahtjev za ■ produljenje plave karte EU-a **u roku od 24 mjeseca otkada mu je izdana** prva plava karta EU-a ■ . Nakon isteka tih razdoblja odgode, koja mogu biti usporedna, može se razumno očekivati da su mladi stručnjaci stekli dovoljno stručnog iskustva kako bi mogli ispuniti uvjete za uobičajeni prag plaće. **U svakom slučaju, takav niži prag plaće ne bi trebao biti manji od 1,0 puta prosječne bruto godišnje plaće u dotičnoj državi članici.**

- (28) Trebalo bi utvrditi uvjete za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja *visokokvalificiranih* radnika, uključujući kriterije prihvatljivosti povezane s pragom plaće. *Pragom plaće koji utvrde države članice* ne bi se trebalo nastojati odrediti plaće i stoga se ne bi trebalo odstupati od pravila ili praksi na razini države članice ili od kolektivnih ugovora te se taj prag ne bi trebao upotrebljavati za usklađivanje u tom području. *Plaća koja se isplaćuje nositelju plave karte EU-a ne bi trebala biti niža od primjenjivog praga plaće, ali može biti viša, kako je dogovoreno između poslodavca i državljanina treće zemlje, u skladu s tržišnim uvjetima, zakonom o radu, kolektivnim ugovorima i praksama u dotičnoj državi članici.* Ovom Direktivom trebale bi se u potpunosti poštovati nadležnosti država članica, posebno u pogledu zapošljavanja, rada i socijalnih pitanja.
- (29) *Države članice trebale bi moći zahtijevati da državljanin treće zemlje dostavi svoju adresu u trenutku podnošenja zahtjeva. U slučaju da državljanin treće zemlje još ne zna svoju buduću adresu, države članice trebale bi prihvatiti privremenu adresu koja bi mogla biti adresa poslodavca.*

- (30) **Razdoblje valjanosti plave karte EU-a** trebalo bi ■ iznositi **najmanje 24 mjeseca**. **Međutim, kada je trajanje ugovora o radu kraće, plava karta EU-a trebala bi se izdati najmanje na razdoblje trajanja ugovora o radu plus tri mjeseca, podložno najduljem razdoblju od 24 mjeseca. Ako** državljaniin treće zemlje **ima** putnu ispravu čije **je razdoblje valjanosti kraće od 24 mjeseca ili** kraće od ■ trajanja **ugovora o radu**, plava karta EU-a **trebala bi se izdati najmanje na razdoblje valjanosti putne isprave**. Državljanima trećih zemalja trebalo bi biti omogućeno da produlje valjanost svoje putne isprave dok su nositelji plave karte EU-a.
- (31) Države članice trebale bi odbiti zahtjeve za plave karte EU-a i trebalo bi im biti dopušteno da oduzmu ili odbiju produljiti plave karte EU-a kada postoji prijetnja javnom poretku, javnoj sigurnosti ili javnom zdravlju. **Prijetnju javnom zdravlju treba tumačiti** kao pojam definiran u članku 2. točki 21. **Uredbe (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća**¹³. Svako odbijanje zahtjeva iz razloga javnog poretka ili javne sigurnosti trebalo bi se temeljiti na individualnom ponašanju dotične osobe u skladu s načelom proporcionalnosti. Bolest ili invaliditet koji je državljaniin treće zemlje doživio nakon prihvata na državno područje prve države članice ne bi trebali predstavljati isključivu osnovu za oduzimanje ili odbijanje produljenja plave karte EU-a ili za neizdavanje plave karte EU-a u drugoj državi članici. **Nadalje, države članice trebale bi imati mogućnost ne oduzeti ili ne odbiti produljiti plavu kartu EU-a ako zbog bolesti, invaliditeta ili roditeljskog dopusta privremeno nije ispunjena obveza predodjenja valjanog ugovora o radu ili nije ostvaren primjenjivi prag plaće.**

¹³ Uredba (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o Zakoniku Unije o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama) (SL L 77, 23.3.2016., str. 1.).

- (32) Države članice trebale bi moći oduzeti ili odbiti produljiti plavu kartu EU-a ako nositelj plave karte EU-a nije **■** ispunio uvjete za mobilnost na temelju ove Direktive, **među ostalim u slučaju zlouporabe** prava na mobilnost **■**, primjerice ako nositelj nije **poštovao dopušteno razdoblje za obavljanje poslovne djelatnosti ili nije podnio zahtjev za dugoročnu mobilnost unutar roka koji se zahtijeva u drugoj državi članici ili** je podnio zahtjev za plavu **kartu** EU-a u drugoj **državi** članici i započeo rad **ranije nego što je to dopušteno**, a pritom je jasno da uvjeti za mobilnost ne bi bili ispunjeni i da bi zahtjev bio odbijen.
- (33) U svakoj odluci o odbijanju zahtjeva za plavu kartu EU-a ili o oduzimanju ili odbijanju produljenja plave karte EU-a trebale bi se uzeti u obzir posebne okolnosti slučaja te bi svaka takva odluka trebala **biti proporcionalna**. Osobito, ako je osnova za odbijanje, **oduzimanje ili odbijanje produljenja** povezana s **postupanjem** poslodavca, **■** manja povreda **poslodavca** ne bi trebala ni u kojem slučaju činiti isključivu osnovu za odbijanje zahtjeva za plavu kartu EU-a ili za oduzimanje ili odbijanje produljenja plave karte EU-a.
- (34) **Odluka o odbijanju zahtjeva za plavu kartu EU-a ne utječe na pravo dotičnog državljanina treće zemlje da podnese drugi zahtjev. Podnošenjem takvog novog zahtjeva dotičnom državljaninu treće zemlje ne dopušta se da ostane na državnom području dotične države članice, osim ako je to predviđeno nacionalnim pravom.**

- (35) Kad su ispunjeni svi uvjeti za prihvata, države članice trebale bi izdati plavu kartu EU-a u utvrđenom roku. Ako država članica izdaje boravišne dozvole samo na svojem državnom području i ispunjeni su svi uvjeti iz ove Direktive povezani s prihvatom, država članica trebala bi dotičnom državljaninu treće zemlje izdati potrebnu vizu. Trebalo bi osigurati učinkovitu suradnju nadležnih tijela ***u tu svrhu. Ako država članica ne izdaje vize, trebala bi dotičnom državljaninu treće zemlje izdati jednakovrijednu dozvolu kojom se dozvoljava ulazak.***
- (36) Pravilima o vremenima obrade zahtjeva za plavu kartu EU-a trebalo bi se zajamčiti brzo izdavanje dozvola u svim slučajevima. Vrijeme obrade za razmatranje zahtjeva za plavu kartu EU-a ne bi trebalo uključivati vrijeme potrebno za priznavanje stručnih kvalifikacija, gdje je to primjenjivo, ili vrijeme potrebno za izdavanje vize, ako je ona potrebna. ***U slučaju da plava karta EU-a istekne dok je u tijeku postupak produljenja, državljanin treće zemlje trebao bi imati pravo boraviti, raditi i uživati prava predviđena na temelju ove Direktive na državnom području države članice koja je izdala plavu kartu EU-a, sve dok nadležna tijela ne donesu odluku o zahtjevu, ali taj državljanin treće zemlje ne bi trebao imati pravo na mobilnost u drugu državu članicu.***

- (37) *Ako je država članica odredila da zahtjev za plavu kartu EU-a ili za mobilnost unutar EU-a treba podnijeti poslodavac, ta država članica ne bi trebala ograničavati postupovna jamstva koja dotični državljani treće zemlje uživa dok je u tijeku postupak podnošenja zahtjeva ili prava koja nositelj plave karte EU-a uživa tijekom razdoblja zaposlenja ili za vrijeme trajanja postupka produljenja plave karte EU-a.*
- (38) Obrazac plave karte EU-a trebao bi biti u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 1030/2002¹⁴, čime će se državama članicama omogućiti da upućuju na informacije o uvjetima pod kojima je dotičnoj osobi dopušten rad. *Države članice trebale bi moći pružiti dodatne informacije u tiskanom obliku ili pohraniti takve informacije u elektroničkom obliku u skladu s člankom 4. te uredbe te točkom (a)16. priloga toj uredbi, kako bi se pružile detaljnije informacije o dotičnom zaposlenju. Pružanje tih dodatnih informacija trebalo bi biti neobvezno za države članice te ne bi trebalo predstavljati dodatni zahtjev koji bi dovodio u pitanje jedinstveni postupak za izdavanje dozvola te jedinstveni postupak podnošenja zahtjeva.*
- (39) Dotična država članica trebala bi osigurati da podnositelji zahtjeva imaju pravo osporiti pred sudom svaku odluku o odbijanju zahtjeva za izdavanje plave karte EU-a ili svaku odluku o odbijanju *produljenja* ili o *oduzimanju* plave karte EU-a. Time se ne bi trebalo dovoditi u pitanje mogućnost imenovanja administrativnog tijela za provođenje prethodnog administrativnog preispitivanja takvih *odluka*.

I

¹⁴ Uredba Vijeća (EZ) br. 1030/2002 od 13. lipnja 2002. o utvrđivanju jedinstvenog obrasca boravišnih dozvola za državljane trećih zemalja (SL L 157, 15.6.2002., str. 1.).

- (40) *Budući da je cilj ove Direktive pristupanje rješavanju pitanja manjka radne snage i vještina u ključnim sektorima na tržištu rada, država članica trebala bi imati mogućnost provjeriti bi li se slobodno radno mjesto koje namjerava popuniti podnositelj zahtjeva za plavu kartu EU-a umjesto toga moglo popuniti radnom snagom iz te države ili Unije, ili državljanima treće zemlje koji već imaju zakonito boravište u dotičnoj državi članici i koji su već dio njezina tržišta rada na temelju prava Unije ili nacionalnog prava, ili osobama s dugotrajnim boravkom u EU-u koje se žele preseliti u tu državu članicu radi zapošljavanja visokokvalificiranih radnika u skladu s poglavljem III. Direktive Vijeća 2003/109/EZ¹⁵. Ako države članice odluče iskoristiti tu mogućnost, trebale bi to priopćiti na jasan, pristupačan i transparentan način podnositeljima zahtjeva i poslodavcima, među ostalim putem internetskih medija. Takve provjere ne bi trebale biti dio postupka produljenja plave karte EU-a. U slučajevima dugoročne mobilnosti, država članica trebala bi moći uzeti u obzir stanje na tržištu rada samo ako je ta država članica uvela i provjere za podnositelje zahtjeva koji dolaze iz trećih zemalja.*

¹⁵ *Direktiva Vijeća 2003/109/EZ od 25. studenog 2003. o statusu državljanina trećih zemalja s dugotrajnim boravkom (SL L 16, 23.1.2004., str. 44.).*

- (41) Države članice trebale bi se u provođenju ove Direktive suzdržati od politike aktivnog regrutiranja u zemljama u razvoju u sektorima koji trpe zbog nedostatka djelatnika. U ključnim sektorima, kao na primjer u sektoru zdravstva, trebalo bi razviti etičke politike zapošljavanja i načela koja se primjenjuju na poslodavce u javnom i privatnom sektoru. To je u skladu s predanošću Unije Globalnom kodeksu Svjetske zdravstvene organizacije o međunarodnom regrutiranju zdravstvenih djelatnika iz 2010. i zaključcima Vijeća i država članica od 14. svibnja 2007. o Europskom programu djelovanja za rješavanje problema kritičnog manjka zdravstvenih djelatnika u zemljama u razvoju (2007.–2013.), i obrazovnom sektoru. Primjereno je ta načela i politike jačati razvojem i primjenom mehanizama, smjernica i drugih alata kako bi se olakšale, prema potrebi, kružne i privremene migracije, te drugim mjerama kojima bi se na najmanju moguću mjeru smanjio negativni učinak, te maksimalno povećao pozitivan učinak, koji na zemlje u razvoju ima imigracija **visokokvalificiranih** osoba kako bi umjesto odljeva mozgova došlo do priljeva mozgova.

- (42) Države članice trebale bi imati mogućnost primjene pojednostavnjenog postupka za poslodavce. Tim bi postupkom trebalo biti dopušteno da priznati poslodavci iskoriste jednostavnije postupke i uvjete prihvata na temelju ove Direktive. Međutim, države članice trebale bi uključiti dovoljne zaštitne mjere protiv zlouporabe. ***U skladu s načelom proporcionalnosti, tim zaštitnim mjerama moraju se uzeti u obzir težina i narav povrede.*** Ako u trenutku produljenja plave karte EU-a poslodavac više nije priznat, na produljenje te plave karte EU-a trebali bi se primjenjivati uobičajeni uvjeti prihvata, osim ako dotičnog državljanina treće zemlje zapošljava drugi priznati poslodavac.
- (43) ***Kako bi se osiguralo da su kriteriji za prihvrat i dalje ispunjeni, državama članicama trebalo bi dopustiti da zahtijevaju da se tijekom prvih 12 mjeseci zakonitog zaposlenja nositelja plave karte EU-a nadležna tijela obavješćuje o svakoj promjeni poslodavca ili o drugim značajnim promjenama te da nadležna tijela provode provjeru stanja na tržištu rada. Nakon tog 12-mjesečnog razdoblja državama članicama trebalo bi biti dopušteno zahtijevati jedino da nositelj plave karte EU-a obavijesti nadležna tijela o promjeni poslodavca ili promjeni koja utječe na ispunjavanje kriterija za prihvrat utvrđenih u ovoj Direktivi, uključujući, prema potrebi, novi ugovor o radu. Ne bi trebalo provoditi provjere stanja na tržištu rada. Procjena koju provodi država članica trebala bi biti ograničena na elemente koji su se promijenili.***

- (44) U svrhu promicanja inovativnog poduzetništva država članica trebala bi moći dati mogućnost državljanima trećih zemalja koji su prihvaćeni na temelju ove Direktive da usporedno s njihovom aktivnošću na temelju ove Direktive obavljaju samostalnu djelatnost, a da pritom to ne utječe na njihova prava boravka kao nositelja plave karte EU-a. Time ■ se ne bi trebala dovoditi u pitanje kontinuirana obveza zadovoljavanja uvjeta za prihvata na temelju ove Direktive te bi stoga nositelj plave karte EU-a trebao i dalje biti zaposlen u svojstvu *visokokvalificiranog* radnika. ***Države članice trebale bi moći u svojem nacionalnom pravu utvrditi uvjete za pristup obavljanju samostalne djelatnosti. Države članice također bi trebale imati pravo ograničiti opseg dopuštenog obavljanja samostalne djelatnosti. Države članice nositeljima plave karte EU-a trebale bi omogućiti pristup obavljanju samostalne djelatnosti pod uvjetima koji nisu manje povoljni od uvjeta predviđenih na temelju postojećih nacionalnih shema. Dohodak od obavljanja samostalne djelatnosti ne bi trebao doprinositi ostvarivanju praga plaće potrebnog kako bi se ostvarilo pravo na status nositelja plave karte EU-a.***
- (45) ***Kako bi se povećao doprinos koji može proizići iz visokih stručnih kvalifikacija nositelja plave karte EU-a, države članice trebale bi također moći u svojem nacionalnom pravu utvrditi odredbe kojima se nositeljima plave karte EU-a dopušta da se bave drugim profesionalnim djelatnostima kojima se nadopunjuje njihova glavna djelatnost kao nositelja plave karte EU-a. Dohodak od tih drugih profesionalnih djelatnosti ne bi trebao doprinositi ostvarivanju praga plaće potrebnog kako bi se ostvarilo pravo na status nositelja plave karte EU-a.***

- (46) Nositeljima plave karte EU-a **trebalo bi** osigurati jednako postupanje u vezi s granama socijalne sigurnosti navedenima u članku 3. Uredbe (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁶. Ovom se Direktivom ne usklađuje zakonodavstvo država članica u području socijalne sigurnosti. Ona je ograničena na primjenu načela jednakog postupanja u području socijalne sigurnosti na državljane trećih zemalja na koje se odnosi njezino područje primjene.
- (47) U slučaju mobilnosti među državama članicama primjenjuje se Uredba (EU) br. 1231/2010 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁷. Ovom se Direktivom mobilnim nositeljima plave karte EU-a ne bi trebala dodjeljivati veća prava od onih koja su već predviđena u postojećem pravu Unije u području socijalne sigurnosti za državljane trećih zemalja koji imaju prekogranične interese između država članica.
- (48) Stručne kvalifikacije koje je državljanin treće zemlje stekao u drugoj državi članici trebale bi se priznavati na isti način kao i kvalifikacije građana Unije. Kvalifikacije stečene u trećoj zemlji trebale bi se uzimati u obzir u skladu s Direktivom 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹⁸. ***Ovom se Direktivom ne bi trebali dovoditi u pitanje uvjeti za obavljanje reguliranih profesija utvrđeni u nacionalnom pravu. Njome se država članica ne bi trebala sprečavati da zadrži nacionalna ograničenja koja se odnose na pristup zaposlenju, koje uključuje barem povremenu uključenost u izvršavanje javne ovlasti i odgovornost za zaštitu općeg interesa države, ili da zadrži nacionalna pravila o djelatnostima koje su rezervirane za državljane te države članice, građane Unije ili građane neke druge zemlje u Europskom gospodarskom prostoru (građanin EGP-a), među ostalim u slučajevima mobilnosti u druge države članice, ako su ta ograničenja ili pravila postojala u trenutku stupanja na snagu ove Direktive.***

¹⁶ Uredba (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (SL L 166, 30.4.2004., str. 1.).

¹⁷ Uredba (EU) br. 1231/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o proširenju primjene Uredbe (EZ) br. 883/2004 i Uredbe (EZ) br. 987/2009 na državljane trećih zemalja koji tim uredbama još nisu obuhvaćeni isključivo na temelju svog državljanstva (SL L 344, 29.12.2010., str. 1.).

¹⁸ Direktiva 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. o priznavanju stručnih kvalifikacija (SL L 255, 30.9.2005., str. 22.).

- (49) Pravima koja je korisnik međunarodne zaštite stekao kao nositelj plave karte EU-a ne bi se trebala dovoditi u pitanje prava te osobe na temelju Direktive 2011/95/EU i na temelju Konvencije o statusu izbjeglica od 28. srpnja 1951. kako je izmijenjena Njujorškim protokolom od 31. siječnja 1967. („Ženevska konvencija”) u državi članici koja je odobrila međunarodnu zaštitu. U toj državi članici ne bi se trebale primjenjivati odredbe ove Direktive o jednakom postupanju i spajanju obitelji kako bi se izbjegla proturječna pravila. Osobe koje su korisnici međunarodne zaštite u jednoj državi članici i nositelji plave karte EU-a u drugoj državi članici trebale bi imati ista prava kao bilo koji drugi nositelj plave karte EU-a u potonjoj državi članici, uključujući pravo na jednako postupanje kao i prema državljanima države članice boravka te ***pravo na spajanje obitelji. Status korisnika međunarodne zaštite ne ovisi o tome je li korisnik ujedno nositelj plave karte EU-a i je li plava karta EU-a valjana.***
- (50) Povoljni uvjeti za spajanje obitelji i pristup zaposlenju za supružnike trebali bi biti jedan od temeljnih elemenata ove Direktive kako bi se bolje privuklo ***visokokvalificirane*** radnike iz trećih zemalja. Kako bi se postigao taj cilj, trebalo bi predvidjeti posebna odstupanja od Direktive 2003/86/EZ, ***koja je primjenjiva u prvoj i u drugoj državi članici boravka. Države članice trebale bi moći ograničiti opseg samostalnih djelatnosti koje supružnici mogu obavljati pod istim uvjetima koji se primjenjuju na nositelje plave karte EU-a.*** Uvjeti povezani s integracijom ili razdobljima čekanja ne bi se trebali primjenjivati prije nego što je dopušteno spajanje obitelji jer će ***visokokvalificirani*** radnici i njihove obitelji vjerojatno od početka imati povoljne uvjete u pogledu integracije u zajednicu domaćina. Kako bi se olakšao brz ulazak ***visokokvalificiranih*** radnika, njihovim članovima obitelji boravišne dozvole trebalo bi izdavati istodobno kada i plavu kartu EU-a, ako su ispunjeni relevantni uvjeti i ako su zahtjevi podneseni u isto vrijeme.

- (51) Kako bi se privukli **visokokvalificirani** radnici iz trećih zemalja i kako bi se potaknuo njihov trajni boravak u Uniji te pritom omogućila mobilnost unutar Unije i kružne migracije ■ , ***trebalo bi predvidjeti odstupanja od Direktive 2003/109/EZ***. Nositeljima plave karte EU-a ***koji su iskoristili mogućnost preseljenja iz jedne države članice u drugu trebalo bi dati*** lakši pristup statusu osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u u državi članici posebno ***tako da im se omogući zbrajanje razdoblja boravka u različitim državama članicama, pod uvjetom da mogu dokazati broj godina zakonitog i neprekinutog boravka kako se zahtijeva na temelju članka 4. stavka 1. Direktive 2003/109/EZ kao nositelji plave karte EU-a, nacionalne dozvole za zapošljavanje visokokvalificiranih radnika ili odobrenja za studente ili istraživače u skladu s Direktivom (EU) 2016/801, ili kao korisnici međunarodne zaštite. Neposredno prije podnošenja relevantnog zahtjeva trebali bi dokazati i da su kao nositelji plave karte EU-a dvije godine zakonito i neprekinuto boravili na državnom području države članice u kojoj je podnesen zahtjev za ostvarivanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom u državi članici. Kako je predviđeno u Direktivi 2003/109/EZ, samo se polovica razdoblja boravka za potrebe studiranja može uzeti u obzir u izračunu petogodišnjeg razdoblja zakonitog i neprekinutog boravka u državama članicama u kojima se razdoblja boravka za potrebe studiranja uzimaju u obzir za izračun neprekinutog boravka.***

- (52) U cilju poticanja mobilnosti **visokokvalificiranih** radnika iz trećih zemalja između Unije i njihovih zemalja podrijetla trebalo bi predvidjeti odstupanja od Direktive 2003/109/EZ kako bi se omogućila dulja razdoblja odsutnosti od onih predviđenih u toj direktivi nakon što su visokokvalificirani radnici iz trećih zemalja stekli status osobe s dugotrajnim boravkom u državi članici.
- (53) Profesionalna i geografska mobilnost **visokokvalificiranih** radnika iz trećih zemalja trebala bi se priznati kao važan čimbenik kojim se doprinosi poboljšanju efikasnosti tržišta rada diljem Unije, radi na rješavanju manjka vještina i nastoje ukloniti regionalne neravnoteže. Trebalo bi olakšati mobilnost unutar Unije.
- (54) ***Ovom se Direktivom ne dovode u pitanje odredbe direktiva 96/71/EZ¹⁹ i 2014/67/EU²⁰ Europskog parlamenta i Vijeća.***
- (55) Postojeću pravnu nesigurnost u pogledu poslovnih putovanja visokokvalificiranih radnika iz trećih zemalja trebalo bi ukloniti definiranjem koncepta poslovnih putovanja i utvrđivanjem popisa aktivnosti koje bi se u svakom slučaju trebale smatrati poslovnim aktivnostima u svim državama članicama. Te djelatnosti moraju biti izravno povezane s interesima poslodavca u prvoj državi članici i trebale bi biti povezane s dužnostima nositelja plave karte EU-a na radnom mjestu za koje je plava karta EU-a izdana. Drugim državama članicama ne bi trebalo dopustiti da od nositelja plave karte EU-a koji se bave poslovnim aktivnostima zahtijevaju da posjeduje vizu, radnu dozvolu ili bilo koje odobrenje osim plave karte EU-a. Ako je plavu kartu EU-a izdala država članica koja ne primjenjuje u potpunosti schengensku pravnu stečevinu, njezin bi nositelj trebao imati pravo ući u neku drugu državu članicu ili više njih u svrhu obavljanja poslovnih aktivnosti i u njima boraviti najviše 90 dana tijekom bilo kojeg razdoblja od 180 dana.

¹⁹ Direktiva 96/71/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 1996. o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga (SL L 18, 21.1.1997., str. 1.).

²⁰ Direktiva 2014/67/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o provedbi Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga i izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta („Uredba IMI”) (SL L 159, 28.5.2014., str. 11.).

- (56) Nositeljima plave karte EU-a trebalo bi biti dopušteno preseljenje u drugu državu članicu pod pojednostavnjenim uvjetima ako namjeravaju podnijeti zahtjev za novu plavu kartu EU-a na temelju postojećeg ugovora o radu ili obvezujuće ponude za posao. Drugim državama članicama ne bi trebalo dopustiti da od nositelja plave karte EU-a zahtijevaju bilo koje odobrenje osim plave karte EU-a koju je izdala prva država članica. Čim nositelj plave karte EU-a podnese **potpuni** zahtjev za novu plavu kartu EU-a u drugoj državi članici u roku predviđenom u ovoj Direktivi, trebalo bi biti **moguće** da ta država članica **dopusti nositelju plave karte EU-a da započne s radom. Nositelji** plave karte EU-a trebali bi **imati pravo početi raditi najkasnije 30 dana nakon podnošenja zahtjeva za novu plavu kartu EU-a.** Potražnja bi trebala pokretati **mobilnost** te bi zato u drugoj državi članici uvijek trebao biti potreban ugovor o radu, **trebalo bi udovoljiti svim uvjetima na temelju primjenjivog prava, utvrđenima u kolektivnim ugovorima ili uspostavljenima praksom u relevantnim zanimanjima**, a plaća bi trebala zadovoljiti prag utvrđen u drugoj državi članici u skladu s ovom Direktivom.
- (57) ***Ako nositelji plave karte EU-a namjeravaju podnijeti zahtjev za plavu kartu EU-a u drugoj državi članici radi obavljanja regulirane profesije, njihove stručne kvalifikacije trebale bi se priznavati na isti način kao i kvalifikacije građana Unije koji ostvaruju pravo na slobodno kretanje, u skladu s Direktivom 2005/36/EZ i drugim primjenjivim pravom Unije i nacionalnim pravom.***
- (58) Iako su u ovoj Direktivi utvrđena neka posebna pravila u pogledu ulaska i boravka u drugoj državi članici u svrhu obavljanja poslovnih aktivnosti te u pogledu preseljenja u drugu državu članicu radi **boravka i rada za vrijeme trajanja** plave karte EU-a na njezinu državnom području, primjenjuju se sva druga pravila o prekograničnom kretanju osoba propisana u relevantnim odredbama schengenske pravne stečevine.

- (59) Ako je plavu kartu EU-a izdala država članica koja ne primjenjuje u potpunosti schengensku pravnu stečevinu, a nositelj plave karte EU-a, u slučajevima mobilnosti kako je previđeno u ovoj Direktivi, prelazi vanjsku granicu u smislu Uredbe (EU) 2016/399¹ u državno područje druge države članice, ta država članica trebala bi imati pravo tražiti dokaze da nositelj plave karte EU-a ulazi na njezino državno područje u svrhu obavljanja poslovnih aktivnosti ili radi **boravka i rada za vrijeme trajanja** plave karte EU-a na temelju ugovora o radu ili obvezujuće ponude za posao. U slučaju mobilnosti za potrebe obavljanja poslovnih aktivnosti ta druga država članica trebala bi moći zatražiti dokaze o poslovnoj svrsi boravka, primjerice pozivna pisma, karte za ulazak ili dokumente u kojima su opisane poslovne aktivnosti relevantnog trgovačkog društva i položaj nositelja plave karte EU-a u tom trgovačkom društvu.
- (60) Ako se nositelj plave karte EU-a preseli u drugu državu članicu kako bi podnio zahtjev za plavu kartu EU-a i prate ga članovi obitelji, ta država članica trebala bi moći tražiti od tih **članova obitelji da predoče** svoje **boravišne dozvole izdane** u prvoj državi članici. Osim toga, u slučajevima prelaska vanjske granice u smislu Uredbe (EU) 2016/399 države članice koje u potpunosti primjenjuju schengensku pravnu stečevinu trebale bi se koristiti Schengenskim informacijskim sustavom te bi trebale odbiti ulazak ili uložiti prigovor na mobilnost osoba za koje je u tom sustavu izdano upozorenje u svrhu zabrane ulaska ili boravka¹, kako je navedeno u Uredbi (EZ) br. 1987/2006 Europskog parlamenta i Vijeća²¹.

²¹ Uredba (EZ) br. 1987/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. o uspostavi, djelovanju i korištenju druge generacije Schengenskog informacijskog sustava (SIS II) (SL L 381, 28.12.2006., str. 4.).

- (61) *Ako nositelj plave karte EU-a preseli u drugu državu članicu na temelju plave karte EU-a koju je izdala prva država članica, a druga država članica odbije zahtjev tog nositelja plave karte EU-a za novu plavu kartu EU-a, ovom bi Direktivom trebalo dopustiti drugoj državi članici da zatraži da nositelj plave karte EU-a napusti njezino državno područje. Ako nositelj plave karte EU-a i dalje ima valjanu plavu kartu EU-a koju je izdala prva država članica, druga država članica trebala bi moći zatražiti da se nositelj plave karte EU-a vrati u prvu državu članicu u skladu s Direktivom 2008/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹². Ako je plava karta EU-a koju je izdala prva država članica oduzeta ili je njezina valjanost istekla tijekom razmatranja zahtjeva, trebalo bi biti moguće da druga država članica odluči ili vratiti nositelja plave karte EU-a u treću zemlju, u skladu s Direktivom 2008/115/EZ, ili da od prve države članice zatraži da dopusti ponovni ulazak nositelja plave karte EU-a na njezino državno područje bez nepotrebnih formalnosti ili odgode. U potonjem slučaju prva država članica trebala bi nositelju plave karte EU-a izdati dokument kojim mu se omogućuje ponovni ulazak na njezino državno područje.*
- (62) Za potrebe boravka korisnika međunarodne zaštite potrebno je, kada se ti korisnici presele u državu članicu koja nije država članica koja im je odobrila međunarodnu zaštitu, osigurati da je ta država članica obaviještena o pozadini međunarodne zaštite dotičnih osoba kako bi joj se omogućilo da ispuni svoju obvezu u pogledu načela zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja.

¹² *Direktiva 2008/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o zajedničkim standardima i postupcima država članica za vraćanje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom (SL L 348, 24.12.2008., str. 98.).*

- (63) Ako država članica planira protjerati osobu koja je dobila plavu kartu EU-a u toj državi članici i koja je korisnik međunarodne zaštite u drugoj državi članici, ta bi osoba trebala uživati zaštitu od prisilnog udaljenja ili vraćanja u skladu s Direktivom 2011/95/EU i člankom 33. Ženevske konvencije.
- (64) Ako je protjerivanje korisnika međunarodne zaštite s državnog područja države članice dopušteno na temelju Direktive 2011/95/EU, država članica trebala bi osigurati prikupljanje svih informacija iz relevantnih izvora, među ostalim, prema potrebi, od države članice koja je odobrila međunarodnu zaštitu, te da su informacije detaljno procijenjene kako bi se zajamčilo da je odluka o protjerivanju tog korisnika u skladu s člankom 4. Povelje Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”).
- (65) Trebale bi postojati posebne odredbe o izvješćivanju radi praćenja provedbe ove Direktive, s ciljem utvrđivanja i mogućeg suzbijanja mogućeg učinka u smislu odljeva mozgova u zemljama u razvoju te kako bi se izbjeglo traćenje intelektualnog potencijala.

- (66) S obzirom na to da ciljeve ove Direktive, to jest uspostavu posebnog postupka za prihvata i donošenje uvjeta za ulazak i boravak, primjenjivih na državljane trećih zemalja u svrhu zapošljavanja *visokokvalificiranih* radnika i na članove njihovih obitelji, i uspostavu s time povezanih pravâ, ne mogu dostatno ostvariti države članice, a posebno u pogledu osiguravanja njihove mobilnosti među državama članicama i ponude jasnog i jedinstvenog skupa kriterija za prihvata u državama članicama kako bi se bolje iskoristila opća privlačnost Unije, nego se zbog opsega i učinaka djelovanja oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji (UEU). U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (67) Ovom se Direktivom poštuju temeljna prava i načela priznata Poveljom u skladu s člankom 6. UEU-a.

- (68) U skladu sa Zajedničkom političkom izjavom država članica i Komisije od 28. rujna 2011. o dokumentima s objašnjenjima **I**, države članice obvezale su se da će u opravdanim slučajevima uz obavijest o svojim mjerama za prenošenje priložiti jedan ili više dokumenata u kojima se objašnjava veza između sastavnih dijelova direktive i odgovarajućih dijelova nacionalnih instrumenata za prenošenje. U pogledu ove Direktive, zakonodavac smatra opravdanim dostavljanje takvih dokumenata.
- (69) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske priloženog UEU-u i UFEU-u, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Direktive te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.
- (70) U skladu s člancima 1. i 2. te člankom 4.a stavkom 1. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog UEU-u i UFEU-u, i ne dovodeći u pitanje članak 4. **I** navedenog protokola, **Irska** ne sudjeluje u donošenju ove Direktive te ona za nju **nije** obvezujuća niti se na nju primjenjuje.
- (71) Direktivu 2009/50/EZ trebalo bi stoga staviti izvan snage,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

POGLAVLJE I.
OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

Ovom se Direktivom utvrđuju:

- (a) uvjeti za ulazak i boravak dulji od tri mjeseca na državnom području država članica državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja *visokokvalificiranih* radnika te članova njihovih obitelji, kao i njihova prava;
- (b) uvjeti za ulazak i boravak državljana trećih zemalja i članova njihovih obitelji, navedenih pod točkom (a), u država članicama koje nisu država članica koja je prva izdala plavu kartu EU-a, kao i njihova prava.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Direktive:

- 1. „državljanin treće zemlje” znači bilo koja osoba koja nije građanin Unije u smislu članka 20. stavka 1. UFEU-a;
- 2. „zapošljavanje *visokokvalificiranih* radnika” znači zapošljavanje osobe koja je:
 - (a) u dotičnoj državi članici, u skladu s nacionalnim radnim pravom ili u skladu s nacionalnom praksom, zaštićena kao zaposlenik bez obzira na pravni odnos, u svrhu obavljanja stvarnog i konkretnog rada za drugu osobu ili pod njezinim vodstvom;
 - (b) plaćena za taj rad; i
 - (c) ima tražene ■ visoke stručne kvalifikacije;

3. „plava karta EU-a” znači boravišna dozvola koja se naziva „plava karta EU-a” koja nositelja ovlašćuje za boravak i rad na državnom području države članice pod uvjetima iz ove Direktive;
4. „prva država članica” znači država članica koja prva izdaje državljaninu treće zemlje „plavu kartu EU-a”;
5. „druga država članica” znači bilo koja država članica u kojoj nositelj plave karte EU-a namjerava ostvarivati ili ostvaruje pravo na mobilnost u smislu ove Direktive, osim prve države članice;
6. „članovi obitelji” znači državljani trećih zemalja koji su članovi obitelji kako su navedeni u članku 4. stavku 1. Direktive 2003/86/EZ;
7. „visoke stručne kvalifikacije” znači kvalifikacije potvrđene dokazima o kvalifikacijama u visokom obrazovanju ili stručnim vještinama visoke razine;
8. „kvalifikacije u visokom obrazovanju” znači bilo koja diploma, potvrda ili drugi dokaz formalnih kvalifikacija koji je izdalo nadležno tijelo i kojim se potvrđuje uspješno završeno postsekundarno visoko obrazovanje ili jednakovrijedan program tercijarnog obrazovanja, odnosno skup predmeta koje pruža obrazovna ustanova priznata kao ustanova visokog obrazovanja ili jednakovrijedna ustanova za tercijarno obrazovanje u državi u kojoj se nalazi, ako studij potreban za stjecanje tih kvalifikacija traje najmanje tri godine i odgovara najmanje razini 6 ISCED-a iz 2011. ili, *prema potrebi*, razini 6 EQF-a, u skladu s nacionalnim pravom;

9. „stručne vještine visoke razine” **znači:**
- (a) *što se tiče zanimanja navedena u Prilogu I., znanje, vještine i kompetencije koji su potvrđeni stručnim iskustvom na razini usporedivoj s kvalifikacijama u visokom obrazovanju, relevantni u profesiji ili sektoru navedenom u ugovoru o radu ili obvezujućoj ponudi za posao i stečeni tijekom razdoblja trajanja utvrđenog u Prilogu I. za svako relevantno zanimanje;*
 - (b) *što se tiče drugih zanimanja, samo ako je tako predviđeno nacionalnim pravom ili nacionalnim postupcima, znanje, vještine i kompetencije potvrđene s najmanje pet godina stručnog iskustva na razini koja je usporediva s kvalifikacijama u visokom obrazovanju i koje su relevantne u profesiji ili sektoru navedenom u ugovoru o radu ili obvezujućoj ponudi za posao;*
10. „stručno iskustvo” znači stvarno i zakonito obavljanje određenog zanimanja;
11. „regulirana profesija” znači regulirana profesija kako je definirana u članku 3. stavku 1. točki (a) Direktive 2005/36/EZ;
12. „neregulirana profesija” znači profesija koja nije regulirana profesija;

13. „poslovna aktivnost” znači privremena aktivnost koja je *izravno* povezana s poslovnim interesima poslodavca *i profesionalnim dužnostima nositelja plave karte EU-a koje se temelje na ugovoru o radu u prvoj državi članici, uključujući* prisustvovanje internim ili eksternim poslovnim sastancima, prisustvovanje konferencijama ili seminarima, poslovna pregovaranja, obavljanje prodajnih ili marketinških aktivnosti, ■ istraživanje poslovnih mogućnosti ili pohađanje osposobljavanja i osposobljavanje;
14. „međunarodna zaštita” znači međunarodna zaštita kako je definirana u članku 2. točki (a) Direktive 2011/95/EU.

Članak 3.

Područje primjene

1. Ova se Direktiva primjenjuje na državljane trećih zemalja koji podnose zahtjev za prihvata na državno područje države članice, ili su prihvaćeni na njezino državno područje, u svrhu zapošljavanja *visokokvalificiranih* radnika na temelju ove Direktive.

2. Ova se Direktiva ne primjenjuje na državljane trećih zemalja:

- (a) koji traže međunarodnu zaštitu i čekaju odluku o svojem statusu ili su korisnici privremene zaštite u državi članici u skladu s Direktivom Vijeća 2001/55/EZ²³ ;
- (b) koji traže zaštitu u skladu s nacionalnim pravom, međunarodnim obvezama ili praksom države članice i koji čekaju odluku o svojem statusu ili koji su korisnici zaštite u skladu s nacionalnim pravom, međunarodnim obvezama ili praksom države članice;
- (c) koji podnose zahtjev za boravak u državi članici kao istraživači u smislu Direktive (EU) 2016/801 radi provođenja istraživačkog projekta;
- (d) koji imaju status osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u u državi članici u skladu s Direktivom 2003/109/EZ i ostvaruju pravo na boravište u drugoj državi članici radi obavljanja gospodarske djelatnosti u svojstvu zaposlene ili samozaposlene osobe;

²³ Direktiva Vijeća 2001/55/EZ od 20. srpnja 2001. o minimalnim standardima za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priljeva raseljenih osoba te o mjerama za promicanje uravnoteženih napora država članica pri prihvatu i snošenju posljedica prihvata tih osoba (SL L 212, 7.8.2001., str. 12.).

- (e) koji ulaze u državu članicu u skladu s obvezama iz međunarodnih sporazuma kojima se olakšava ulazak i privremeni boravak određenim kategorijama fizičkih osoba radi trgovine ili investicija, s izuzetkom državljana trećih zemalja koji su prihvaćeni na državno područje države članice u okviru premještaja unutar društva u skladu s Direktivom 2014/66/EU¹;
- (f) čije je protjerivanje odgođeno zbog stvarnih ili pravnih razloga;
- (g) na koje se primjenjuje Direktiva 96/71/EZ² za vrijeme razdoblja trajanja njihovog upućivanja na državno područje dotične države članice; ili
- (h) koji, na temelju sporazuma između Unije i država članica, s jedne strane, i trećih zemalja, *s druge strane, kao državljani tih trećih zemalja*, imaju prava na slobodno kretanje jednakovrijedna pravima građana Unije.

3. Ovom Direktivom ne dovodi se u pitanje **pravo** država članica da izdaju **boravišne dozvole** koje nisu **plava karta EU-a** u svrhu zapošljavanja **visokokvalificiranih** radnika. **Takvim se boravišnim dozvolama ne daje pravo boravka u drugim državama članicama kako je predviđeno u ovoj Direktivi.**

Članak 4.

Povoljnije odredbe

1. Ovom Direktivom ne dovode se u pitanje povoljnije odredbe:
- (a) prava Unije, uključujući bilateralne ili multilateralne sporazume sklopljene između Unije ili između Unije i država članica, s jedne strane, i jednom trećom zemljom ili više njih, s druge strane; i
 - (b) bilateralnih i multilateralnih sporazuma sklopljenih između jedne države članice ili više njih i jedne treće zemlje ili više njih.
2. Ovom Direktivom ne utječe se na pravo država članica da donesu ili zadrže povoljnije odredbe u pogledu članka 8. stavka 5., članka 11., članka 15. stavka 4., članaka 16. i 17. te članka 18. stavka 4.

POGLAVLJE II.
KRITERIJI ZA PRIHVAT, ODBIJANJE I ODUZIMANJE

Članak 5.
Kriteriji za prihvrat

1. ***U pogledu prihvata*** državljanina treće zemlje ***na temelju ove Direktive, podnositelj zahtjeva za plavu kartu EU-a mora:***
 - (a) predložiti valjan ugovor o radu ili, kako je predviđeno nacionalnim pravom, obvezujuću ponudu za posao u vezi sa zapošljavanjem *visokokvalificiranih* radnika na razdoblje od najmanje šest mjeseci u dotičnoj državi članici;
 - (b) ***za neregulirane profesije predložiti dokumente kojima se potvrđuju relevantne visoke stručne kvalifikacije u vezi s poslom koji će se obavljati;***
 - (c) za regulirane profesije, predložiti ***dokumente*** kojima se potvrđuje ispunjavanje uvjeta utvrđenih na temelju nacionalnog prava za građane Unije koji se žele baviti reguliranom profesijom navedenom u ugovoru o radu ili obvezujućoj ponudi za posao, u skladu s nacionalnim pravom;
 - (d) predložiti valjanu putnu ispravu, kako je određeno nacionalnim pravom te, prema potrebi, zahtjev za vizu, valjanu vizu ili, ako je to primjenjivo, valjanu boravišnu dozvolu ili valjanu vizu za dugotrajni boravak ■ ;
 - (e) pružiti dokaz o zdravstvenom osiguranju ili, ako je to predviđeno nacionalnim pravom, o tome da je podnesen zahtjev za zdravstveno osiguranje za sve rizike koji su uobičajeno pokriveni za državljane dotične države članice za razdoblja u kojima ne postoji takvo zdravstveno osiguranje ili odgovarajuće pravo na naknade povezano s ugovorom o radu ili stečeno na temelju ugovora o radu.

2. ***Države članice zahtijevaju da za zapošljavanje visokokvalificiranih radnika budu ispunjeni uvjeti na temelju primjenjivog prava, utvrđeni u kolektivnim ugovorima ili uspostavljeni praksom u relevantnim zanimanjima.***

3. Uz zahtjeve iz ***stavaka 1. i 2.***, iznos bruto godišnje plaće koja proizlazi iz mjesečne ili godišnje plaće navedene u ugovoru o radu ili obvezujućoj ponudi za posao ne smije biti niža od odgovarajućeg praga plaće koji u tu svrhu utvrđuju i objavljuju dotične države članice.

Prag plaće iz prvog podstavka ***utvrđuju*** dotične države članice ***nakon savjetovanja sa socijalnim partnerima u skladu s nacionalnim praksama.*** On je najmanje jednak prosječnoj bruto godišnjoj plaći u dotičnoj državi članici ili je od nje do ***1,6*** puta veći.

4. Odstupajući od stavka 3., za zapošljavanje u profesijama u kojima postoji osobita potreba za radnicima državljanima trećih zemalja i koja pripadaju rodovima 1 i 2 klasifikacije ISCO-a, ***država članica može primijeniti niži*** prag plaće ***koji iznosi najmanje 80 %*** praga plaće koji je ta država članica utvrdila u skladu sa stavkom 3., ***pod uvjetom da niži prag plaće nije niži od 1,0 puta prosječne bruto godišnje plaće u toj državi članici.***

5. Odstupajući od stavka 3., u pogledu državljana trećih zemalja koji su stekli kvalifikaciju u visokom obrazovanju najviše tri godine prije podnošenja zahtjeva za plavu kartu EU-a, ***država članica može primijeniti niži*** prag plaće ***koji iznosi najmanje 80 %*** praga plaće koji je ta država članica utvrdila u skladu sa stavkom 3. ***u dotičnoj državi članici.***

Ako se unutar razdoblja od tri godine produlji valjanost izdane plave karte EU-a **II**, prag plaće iz *prvog podstavka nastavlja* se primjenjivati *u sljedećim slučajevima*:

- (a) *početno* razdoblje od tri godine *nije isteklo*; ili
- (b) *razdoblje od 24 mjeseca nakon izdavanja prve plave karte EU-a nije isteklo*.

6. *Ako se zahtjev za plavu kartu EU-a odnosi na državljanina treće zemlje koji ima nacionalnu boravišnu dozvolu u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika koju je izdala ista država članica, ta država članica neće:*

- (a) *od podnositelja zahtjeva tražiti da predloži dokumente predviđene stavkom 1. točkama (b) ili (c) ako su relevantne visoke stručne kvalifikacije već provjerene u kontekstu zahtjeva za nacionalnu boravišnu dozvolu;*
- (b) *od podnositelja zahtjeva tražiti da predloži dokaze predviđene u stavku 1. točki (e) ovog članka, osim ako je zahtjev podnesen u kontekstu promjene zaposlenja, u kojem se slučaju na odgovarajući način primjenjuje članak 15.; i*
- (c) *primjenjivati članak 7. stavak 2. točku (a), osim ako je zahtjev podnesen u kontekstu promjene zaposlenja, u kojem se slučaju na odgovarajući način primjenjuje članak 15.*

7. Države članice mogu zahtijevati da dotični državljanin treće zemlje dostavi svoju adresu na njihovu državnom području.

Ako se pravom države članice zahtijeva da se adresa dostavi u trenutku podnošenja zahtjeva, a dotični državljanin treće zemlje još ne zna svoju buduću adresu, država članica prihvaća privremenu adresu. U tim slučajevima državljanin treće zemlje dostavlja svoju stalnu adresu najkasnije u trenutku izdavanja plave karte EU-a u skladu s člankom 9.

Članak 6.
Opseg prihvata

Ova Direktiva ne utječe na pravo država članica da odrede opseg prihvata državljana trećih zemalja u skladu s člankom 79. stavkom 5. UFEU-a.

Članak 7.
Razlozi za odbijanje zahtjeva za plavu kartu EU-a

1. Država članica odbija zahtjev za plavu kartu EU-a ako **■** :
 - (a) **■ se ne poštuje** članak 5.;
 - (b) su predloženi dokumenti stečeni prijevarom, krivotvoreni ili protuzakonito izmijenjeni;
 - (c) **se smatra da dotični državljanin treće zemlje predstavlja prijetnju javnom poretku, javnoj sigurnosti ili javnom zdravlju; ili**
 - (d) **je glavna svrha osnivanja ili poslovanja poduzeća poslodavca olakšavanje ulaska državljana trećih zemalja.**
2. **Država članica može odbiti zahtjev za plavu kartu EU-a:**
 - (a) ako **nadležna tijela države članice nakon provjere** stanja na tržištu rada, **primjerice ondje gdje je** razina nezaposlenosti visoka, **zaključuje da** se dotično slobodno radno mjesto **može** popuniti radnom snagom iz te države ili Unije, ili državljanima trećih zemalja koji zakonito borave u toj državi članici i koji su već dio njezina tržišta rada na temelju prava Unije ili nacionalnog prava, ili osobama s dugotrajnim boravkom u EU-u koje se žele preseliti u tu državu članicu kako bi se tamo zaposlili u svojstvu **visokokvalificiranih** radnika u skladu s poglavljem III. Direktive 2003/109/EZ;

■

- (b) *ako* poslodavac nije izvršio svoje zakonske obveze u vezi sa socijalnom sigurnošću, oporezivanjem, radničkim pravima ili radnim uvjetima;
- (c) *ako* je poduzeće poslodavca u postupku likvidacije u skladu s nacionalnim propisima o nesolventnosti ili je bilo u tom postupku, ili ne obavlja gospodarsku aktivnost; ■
- (d) *ako* je zbog zapošljavanja državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom poslodavac kažnjen u skladu s člankom 9. Direktive 2009/52/EZ Europskog parlamenta i Vijeća²⁴ ■ ili za neprijavljen rad ili nezakonito zapošljavanje u skladu s nacionalnim pravom; *ili*
- (e) radi osiguravanja etičkog zapošljavanja u *profesijama* koje trpe zbog nedostatka kvalificiranih radnika u zemljama podrijetla, *među ostalim na temelju sporazuma u kojem se navode profesije u tu svrhu između Unije i država članica, s jedne strane, i jedne treće zemlje ili više njih, s druge strane, ili između država članica, s jedne strane, i jedne treće zemlje ili više njih, s druge strane.*

3. Ne dovodeći u pitanje stavak 1., u svakoj odluci o odbijanju zahtjeva uzimaju se u obzir posebne okolnosti slučaja i poštuju se načelo proporcionalnosti.

Članak 8.

Razlozi za oduzimanje plave karte EU-a ili odbijanje njezina produljenja

1. Država članica oduzima plavu kartu EU-a ili je odbija produljiti u sljedećim slučajevima:
- (a) plava karta EU-a ili predloženi dokumenti stečeni su prijevarom, krivotvoreni ili protuzakonito izmijenjeni;

²⁴ Direktiva 2009/52/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2009. o minimalnim standardima za sankcije i mjere za poslodavce državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom (SL L 168, 30.6.2009., str. 24.).

- (b) ako dotični državljani treće zemlje više nema valjani ugovor o radu za zapošljavanje *visokokvalificiranih* radnika;
- (c) *dotični državljani treće zemlje više nema* potrebne kvalifikacije *iz* članka 5. stavka 1. točke (b) *ili* (c); ili ■
- (d) plaća dotičnog *državljanina treće zemlje* više ne ispunjava prag plaće utvrđen u skladu s člankom 5. stavcima 3., 4., ili 5., kako je primjenjivo ■.

2. Država članica oduzima plavu kartu EU-a ili je odbija produljiti u sljedećim slučajevima ■ :

- (a) iz razloga javnog poretka, javne sigurnosti ili javnog zdravlja;
- (b) prema potrebi, ako poslodavac nije izvršio svoje zakonske obveze u vezi sa socijalnom sigurnošću, oporezivanjem, radničkim pravima ili radnim uvjetima;
- (c) *ako nositelj plave karte EU-a nema dovoljno sredstava za vlastito uzdržavanje i, ako je primjenjivo, za uzdržavanje članova svoje obitelji, bez korištenja sustava socijalne pomoći te države članice.;*
- (d) *ako svrha boravka nositelja plave karte EU-a u toj državi članici ne odgovara svrhama za koje joj je boravak dopušten;*

- (e) ako više nisu ispunjeni uvjeti na temelju primjenjivog prava, utvrđeni u kolektivnim ugovorima ili uspostavljeni praksom u relevantnim zanimanjima za zapošljavanje **visokokvalificiranih** radnika;
- (f) ako **nositelj plave karte EU-a** nije postupio **u skladu s relevantnim postupcima kako je predviđeno** člankom 15. stavkom 2. točkom (a) ili člankom 15. stavkom 3. ili 4.;
- (g) ako nositelj plave karte EU-a više nema valjanu putnu ispravu ■, **pod uvjetom da** je prije oduzimanja ■ plave karte EU-a ta **država članica** utvrdila razuman rok unutar kojeg taj nositelj plave karte EU-a mora dobiti i predložiti valjanu putnu ispravu; **ili**
- (h) **ako nositelj plave karte EU-a ne zadovoljava uvjete za mobilnost iz poglavlja V.**

Za potrebe prvog podstavka točke (c) država članica procjenjuje dostatnost sredstava u smislu njihove vrste i redovitosti te može uzeti u obzir visinu nacionalne minimalne plaće, minimalnog dohotka ili minimalne mirovine te broj članova obitelji nositelja plave karte EU-a. Pri takvoj procjeni uzimaju se u obzir doprinosi članova obitelji dohotku kućanstva.

3. ***Odstupajući od stavka 2. prvog podstavka točke (f) ovog članka, propust davanja obavijesti koje se zahtijeva člankom 15. stavkom 2. točkom (a) ili člankom 15. stavcima 3. ili 4. ne smatra se dostatnim razlogom za oduzimanje ili odbijanje produljenja plave karte EU-a ako nositelj plave karte EU-a dokaže da obavijest nije dospjela do nadležnih tijela iz razloga koji su izvan njegove kontrole.***
4. ***Odstupajući od stavka 1. točaka (b) i (d), države članice mogu odlučiti da neće oduzeti ili odbiti produljiti plavu kartu EU-a ako nositelj plave karte EU-a privremeno, u svakom slučaju najdulje 12 mjeseci, ne ispunjava kriterije za prihvrat utvrđene u članku 5. stavku 1. točki (a), u članku 5. stavku 3. ili, ako je to primjenjivo, u članku 5. stavku 4. ili 5., zbog bolesti, invaliditeta ili roditeljskog dopusta.***

5. *Odstupajući od stavka 1. točaka (b) i (d) i stavka 2. prvog podstavka točke (c), plava karta EU-a ne oduzima se niti se njezino produljenje odbija u slučaju nezaposlenosti nositelja plave karte EU-a, osim u sljedećim slučajevima:*
- (a) *nositelj plave karte EU-a ukupno je nezaposlen dulje od tri mjeseca, a plavu kartu EU-a ima kraće od dvije godine; ili*
- (b) *nositelj plave karte EU-a ukupno je nezaposlen dulje od šest mjeseci, a plavu kartu EU-a ima najmanje dvije godine.*
- Države članice mogu dopustiti kumuliranje duljih razdoblja nezaposlenosti prije oduzimanja plave karte EU-a ili odbijanja produljenja plave karte EU-a.*
6. *Ako država članica namjerava oduzeti ili ne produljiti plavu kartu EU-a u skladu sa stavkom 2. prvim podstavkom točkom (b) ili točkom (e), nadležno tijelo unaprijed obavještuje nositelja plave karte EU-a i određuje mu razuman rok od najmanje tri mjeseca za traženje novog zaposlenja podložno uvjetima iz članka 15. stavaka 1., 2. i 3. Razdoblje traženja zaposlenja iznosi najmanje šest mjeseci ako je nositelj plave karte EU-a prethodno bio zaposlen najmanje dvije godine.*
7. Ne dovodeći u pitanje stavak 1., u svakoj odluci o oduzimanju ili odbijanju produljenja plave karte EU-a uzimaju se u obzir posebne okolnosti slučaja te se poštuje načelo proporcionalnosti.

POGLAVLJE III.
PLAVA KARTA EU-a i POSTUPAK

Članak 9.

Plava karta EU-a

1. Ako državljanin treće zemlje ispunjava kriterije iz članka 5. i ako ne postoji osnova za odbijanje na temelju članka 7., izdaje mu se plava karta EU-a.

Ako država članica izdaje boravišne dozvole samo na svojem državnom području i državljanin treće zemlje ispunjava sve uvjete prihvata utvrđene u ovoj Direktivi, dotična država članica izdaje mu vizu potrebnu za dobivanje plave karte EU-a.

2. Države članice određuju standardno razdoblje valjanosti plave karte EU-a koje iznosi najmanje 24 mjeseca. Ako je ugovorom o radu nositelja plave karte EU-a obuhvaćeno kraće razdoblje, plava karta EU-a valjana je najmanje na razdoblje trajanja ugovora o radu plus tri mjeseca, ***ali ne na dulje od standardnog razdoblja iz prve rečenice. Međutim, ako je razdoblje valjanosti putne isprave nositelja plave karte EU-a kraće od razdoblja valjanosti plave karte EU-a koje bi se primjenjivalo na temelju prve ili druge rečenice, plava karta EU-a valjana je najmanje na razdoblje valjanosti putne isprave.***
3. Plavu kartu EU-a izdaju nadležna tijela dotične države članice koristeći se jedinstvenim obrascem utvrđenim u Uredbi (EZ) br. 1030/2002. U skladu s točkom (a) podtočkom **12.** priloga navedenoj uredbi, države članice u plavoj karti EU-a ***moгу*** navesti uvjete za pristup tržištu rada utvrđene u članku 15. stavku 1. ove Direktive. Države članice u boravišnu dozvolu na mjestu rezerviranom za „vrstu dozvole” unose riječi „plava karta EU-a” ■ .

Države članice mogu pružiti dodatne informacije koje se odnose na radni odnos nositelja plave karte EU-a u papirnatom obliku ili pohraniti takve podatke u elektroničkom obliku u skladu s člankom 4. Uredbe (EZ) br. 1030/2002 i točkom (a) podtočkom 16. priloga toj uredbi.

4. Ako država članica izda plavu kartu EU-a državljaninu treće zemlje kojem je odobrila međunarodnu zaštitu, unosi sljedeću napomenu u plavu kartu EU-a izdanu tom državljaninu treće zemlje pod naslovom „napomene”: „Međunarodna zaštita odobrena u [ime države članice] dana [datum]”. Ako ta država članica povuče međunarodnu zaštitu koju uživa nositelj plave karte EU-a, ona, prema potrebi, izdaje novu plavu kartu EU-a koja ne sadržava tu napomenu.
5. Ako država članica izdaje plavu kartu EU-a državljaninu treće zemlje koji je korisnik međunarodne zaštite u drugoj državi članici, država članica koja izdaje plavu kartu EU-a unosi ***sljedeću napomenu u plavu kartu EU-a izdanu tom državljaninu treće zemlje pod naslovom „napomene”***: „Međunarodna zaštita odobrena u [ime države članice] dana [datum]”.

Prije unošenja te napomene država članica obavješćuje državu članicu koja će biti navedena u toj napomeni o svojoj namjeri izdavanja plave karte EU-a i traži od te države članice da potvrdi da je nositelj plave karte EU-a i dalje korisnik međunarodne zaštite. Država članica ***koja će biti*** navedena u napomeni odgovara najkasnije mjesec dana nakon primitka zahtjeva za dostavu informacija. Ako je međunarodna zaštita povučena pravomoćnom odlukom, država članica koja izdaje plavu kartu EU-a ne unosi tu napomenu.

Ako je, u skladu s primjenjivim međunarodnim instrumentima ili nacionalnim pravom, odgovornost za međunarodnu zaštitu nositelja plave karte EU-a prenesena na državu članicu nakon što je ona izdala plavu kartu EU-a u skladu s prvim podstavkom, ta država članica izmjenjuje napomenu u skladu s time u roku od tri mjeseca nakon prijenosa.

6. ***Ako država članica izdaje plavu kartu EU-a na temelju stručnih vještina visoke razine u zanimanjima koja nisu navedena u Prilogu I., država članica koja izdaje plavu kartu EU-a unosi sljedeću napomenu u plavu kartu EU-a, naslovljenu „napomene”:
„[Zanimanje koje nije navedeno u Prilogu I.]”.***
7. Tijekom razdoblja njezine valjanosti plavom kartom EU-a ovlašćuje se njezin nositelj na sljedeće:
 - (a) ulazak, ponovni ulazak i boravak na državnom području države članice koja je izdala plavu kartu EU-a; i
 - (b) uživanje prava pruženih ovom Direktivom.

Članak 10.

Zahtjevi za prihvrat

1. Države članice određuju podnosi li zahtjev za plavu kartu EU-a državljani treće zemlje ili njegov poslodavac. Alternativno, države članice mogu dopustiti da zahtjev podnese bilo tko od njih dvojice..
2. Zahtjev za plavu kartu EU-a razmatra se i ispituje kada dotični državljani treće zemlje boravi izvan državnog područja države članice u koju želi biti prihvaćen, ili kada već ***boravi*** na državnom području te države članice ***kao nositelj valjane boravišne dozvole ili vize za dugotrajni boravak.***

3. ***Odstupajući od stavka 2., država članica može u skladu sa svojim nacionalnim pravom prihvatiti zahtjev za plavu kartu EU-a koji je podnio državljanin treće zemlje koji nema valjanu boravišnu dozvolu ili vizu za dugotrajni boravak, ali zakonito boravi na njezinu državnom području.***

Članak 11.

Postupovna jamstva

1. Nadležna tijela dotične države članice donose odluku o zahtjevu za plavu kartu EU-a i pisanim putem obavješćuju podnositelja zahtjeva, u skladu s postupkom obavješćivanja koji je utvrđen u pravu te države članice. Ta se ***odluka donosi i o njoj se obavješćuje čim prije, a najkasnije 90 dana nakon datuma podnošenja potpunog zahtjeva.***

Ako je poslodavac priznat u skladu s člankom 13., ***odluka*** o zahtjevu za plavu kartu EU-a ***donosi se i o njoj se obavješćuje čim prije, a najkasnije 30 dana nakon datuma podnošenja potpunog zahtjeva.***

2. Ako su, uz zahtjev, predloženi dokumenti ili pružene informacije neodgovarajući ili nepotpuni, nadležna tijela obavješćuju podnositelja zahtjeva o tome da su potrebni dodatni dokumenti ili informacije te određuju razuman rok za njihovo predložanje ili pružanje. Razdoblje iz stavka 1. obustavlja se dok tijela ne zaprime dodatne dokumente ili informacije koje su potrebne. Ako se dodatni dokumenti ili informacije koje su potrebne dokumenti ne dostave unutar tog roka, zahtjev se može odbiti.

3. Dotični državljani treće zemlje, a prema potrebi i njegov poslodavac u skladu s postupcima obavješćivanja utvrđenima u relevantnom nacionalnom pravu, obavješćuje se pisanim putem o svakoj odluci o odbijanju zahtjeva za plavu kartu EU-a, o oduzimanju plave karte EU-a ili ***odbijanju produljenja plave karte EU-a***. U obavijesti se navode razlozi za donošenje odluke i nadležno tijelo kojem se može podnijeti žalba te rok za podnošenje žalbe. Države članice osiguravaju učinkovit pravni lijek u skladu s nacionalnim pravom.
4. Podnositelju je dopušteno podnošenje zahtjeva za produljenje njegove plave karte EU-a prije njezinog isteka. Države članice mogu utvrditi rok za podnošenje zahtjeva od najviše **90** dana prije isteka valjanosti plave karte EU-a za podnošenje zahtjeva za produljenje.
5. Ako valjanost plave karte EU-a ■ istekne tijekom postupka produljenja, države članice dopuštaju državljaninu treće zemlje da ostane na njihovu državnom području ***kao da je nositelj plave karte EU-a*** dok nadležna tijela ne donesu odluku o zahtjevu za produljenje.
6. ***Ako države članice izdaju nacionalne boravišne dozvole u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika, nositeljima plave karte EU-a dodjeljuju iste postupovna jamstva koja su predviđena na temelju njihovih nacionalnih shema ako su ta postupovna jamstva na temelju tih nacionalnih shema povoljnija od onih predviđenih u stavcima od 1. do 5.***

Članak 12.

Pristojbe

Države članice mogu zahtijevati plaćanje pristojbi za obradu zahtjeva u skladu s ovom Direktivom. Visina pristojbi koje ***država*** članica utvrđuje za obradu zahtjeva ne smije biti nerazmjerna ili pretjerana.

Ako države članice izdaju nacionalne boravišne dozvole u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika, od podnositelja zahtjeva za plavu kartu EU-a ne zahtijevaju plaćanje viših pristojbi od onih koje se nameću podnositeljima zahtjeva za nacionalne dozvole.

Članak 13.

Priznati poslodavci

1. Države članice mogu predvidjeti postupke priznavanja poslodavaca u skladu sa svojim nacionalnim pravom ili administrativnom praksom u svrhe pojednostavnjenog postupka za dobivanje plave karte EU-a.

Ako država članica predvidi takve postupke priznavanja, ona dotičnim poslodavcima daje jasne i transparentne informacije u vezi s, među ostalim, uvjetima i kriterijima za priznavanje, razdoblju valjanosti priznanja i posljedicama neispunjavanja uvjeta za priznavanje, uključujući moguće oduzimanje ili odbijanje produljenja priznavanja te sve sankcije koje se primjenjuju.

Postupci priznavanja ne uzrokuju poslodavcima, ***a osobito malim i srednjim poduzećima***, nerazmjerne ili pretjerane troškove ili administrativno opterećenje.

I

2. Pojednostavnjeni postupak uključuje obradu zahtjeva u skladu s člankom 11. stavkom 1. drugim podstavkom. Podnositelji zahtjeva oslobođeni su predočavanja ili pružanja **jednog ili više dokaza** iz članka 5. stavka 1. točke (b) ili (e) ili članka 5. stavka 7.

3. **Države članice mogu odbiti priznati poslodavca u skladu sa stavkom 1. ako je tom poslodavcu izrečena sankcija zbog:**

(a) **zapošljavanja državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom, u skladu s Direktivom 2009/52/EZ;**

(b) **neprijavljenog rada ili nezakonitog zapošljavanja, na temelju nacionalnog prava; ili**

(c) **toga što poslodavac nije izvršio svoje zakonske obveze u vezi sa socijalnom sigurnošću, oporezivanjem, radničkim pravima ili radnim uvjetima.**

U svakoj odluci o odbijanju priznavanja poslodavca uzimaju se u obzir posebne okolnosti slučaja, uključujući vrijeme koje je proteklo od izricanja sankcije, te se poštuje načelo proporcionalnosti.

4. Države članice mogu **■** odbiti produljenje priznavanja poslodavca ili oduzeti priznavanje ako poslodavac nije ispunio svoje obveze iz ove Direktive ili kada je priznanje stečeno prijevarom.

5. **Ako države članice izdaju nacionalne boravišne dozvole u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika te su uspostavile postupke priznavanja za poslodavce kojima olakšavaju izdavanje takvih boravišnih dozvola, na zahtjeve za plavu kartu EU-a primjenjuju iste postupke priznavanja ako su postupci priznavanja za izdavanje takvih dozvola povoljniji od onih predviđenih stavcima od 1. do 4.**

Članak 14.

Sankcije za poslodavce

- 1. Države članice predviđaju sankcije za poslodavce koji nisu ispunili svoje obveze na temelju ove Direktive. Te sankcije moraju biti djelotvorne, razmjerne i odvraćajuće.**
- 2. Države članice predviđaju mjere za sprječavanje moguće zlouporabe ove Direktive. Te mjere uključuju praćenje, procjenu i, prema potrebi, inspekciju u skladu s nacionalnim pravom ili upravnom praksom.**

POGLAVLJE IV.

PRAVA

Članak 15.

Pristup tržištu rada

- 1. Nositelji plave karte EU-a u dotičnoj državi članici imaju pristup zapošljavanju u svojstvu visokokvalificiranih radnika pod uvjetima predviđenima ovim člankom.**
- 2. Tijekom prvih 12 mjeseci zakonitog zaposlenja dotične osobe kao nositelja plave karte EU-a država članica može:**
 - (a) zahtijevati da se o promjeni poslodavca ili promjeni koja može utjecati na ispunjavanje kriterija za prihvata iz članka 5. obavijeste nadležna tijela u toj državi članici, u skladu s postupcima utvrđenima u nacionalnom pravu; i**
 - (b) svaku promjenu poslodavca učiniti podložnom provjeri stanja na tržištu rada pod uvjetom da navedena država članica provodi takvu provjeru u skladu s člankom 7. stavkom 2. točkom (a).**

Pravo nositelja plave karte EU-a da promijeni zaposlenje može se suspendirati na najviše 30 dana, dok dotična država članica provjerava jesu li ispunjeni uvjeti za prihvrat iz članka 5. i dok se tom provjerom ne potvrdi da osobe navedene u članku 7. stavku 2. točki (a) ne bi mogle popuniti dotično slobodno radno mjesto. Dotična država članica može se usprotiviti promjeni zaposlenja za trajanja tih 30 dana.

3. *Nakon isteka razdoblja od 12 mjeseci iz stavka 2. države članice mogu jedino zahtijevati da se promjene poslodavca ili promjene koje utječu na ispunjenje kriterija za prihvrat iz članka 5. priopćuju u skladu s postupcima utvrđenima u nacionalnom pravu. Takvim zahtjevom ne suspendira se pravo nositelja plave karte EU-a da se zaposli i obavlja rad u okviru novog zaposlenja.*
4. *Tijekom razdoblja nezaposlenosti nositelj plave karte EU-a smije tražiti zaposlenje i zaposliti se u skladu s ovim člankom. Nositelj plave karte EU-a u skladu s relevantnim nacionalnim postupcima obavješćuje nadležna tijela države članice boravka o početku razdoblja nezaposlenosti i, prema potrebi, kraju razdoblja nezaposlenosti.*
5. Ne dovodeći u pitanje kriterije za prihvrat iz članka 5., *države članice mogu* nositeljima plave karte EU-a *dopustiti* da, *u skladu s uvjetima utvrđenima u nacionalnom pravu*, usporedno s aktivnošću u okviru zapošljavanja *visokokvalificiranih* radnika obavljaju samostalnu djelatnost. *Time se ne utječe na nadležnost država članica da ograniče opseg dopuštene samostalne djelatnosti.*

Svaka takva samostalna djelatnost supsidijarna je u odnosu na glavnu aktivnost dotične osobe kao nositelja plave karte EU-a.

6. *Ako države članice izdaju nacionalne boravišne dozvole u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika, nositeljima plave karte EU-a jamče pristup samostalnim djelatnostima pod uvjetima koji nisu nepovoljniji od onih predviđenih relevantnom nacionalnom shemom.*
7. *Ne dovodeći u pitanje kriterije za prihvata iz članka 5., države članice mogu nositeljima plave karte EU-a dopustiti da obavljaju profesionalne djelatnosti koje nisu njihova glavna djelatnost u svojstvu nositelja plave karte EU-a u skladu s uvjetima utvrđenima u nacionalnom pravu.*
8. Odstupajući od stavka 1., država članica može zadržati ograničenja koja se odnose na pristup zaposlenju, *u skladu s važećim nacionalnim pravom ili pravom Unije, ako* aktivnosti u okviru *takvog* zaposlenja podrazumijevaju *barem povremenu uključenost* u izvršavanje javnih ovlasti i odgovornost za zaštitu općeg interesa države *ili ako su aktivnosti u okviru takvog zaposlenja rezervirane za državljane te države članice, građane Unije ili građane EGP-a.*
9. Ovim člankom ne dovodi se u pitanje načelo povlaštenosti građana Unije ako je primjenjivo na temelju odgovarajućih akata o pristupanju.

Članak 16.
Jednako postupanje

1. S nositeljima plave karte EU-a postupa se na jednak način kao i s državljanima države članice koja izdaje plavu kartu EU-a u pogledu:
 - (a) uvjeta zapošljavanja, uključujući najnižu dob za zaposlenje, i radnih uvjeta, uključujući plaću i otkaz, radno vrijeme, dopust i praznike, kao i zdravstvene i sigurnosne zahtjeve na radnom mjestu;
 - (b) slobode udruživanja, povezivanja i članstva u organizaciji koja predstavlja radnike ili poslodavce ili u bilo kojoj strukovnoj organizaciji, uključujući prava i koristi koja pružaju takve organizacije, ne dovodeći u pitanje nacionalne odredbe o javnom poretku i javnoj sigurnosti;
 - (c) obrazovanja i strukovnog osposobljavanja;
 - (d) priznavanja diploma, potvrda i drugih stručnih kvalifikacija u skladu s relevantnim nacionalnim postupcima;
 - (e) područja socijalne sigurnosti iz članka 3. Uredbe (EZ) br. 883/2004; i
 - (f) pristupa robi i uslugama i opskrbi robom i uslugama namijenjenima javnosti, uključujući postupke za dobivanje smještaja, te informacijama i savjetodavnim službama koje pružaju uredi za zapošljavanje.

2. U pogledu stavka 1. točke (c) države članice mogu ograničiti jednako postupanje u pogledu stipendija i zajmova za studij i uzdržavanje te drugih stipendija i zajmova u vezi sa srednjoškolskim i visokim obrazovanjem i strukovnim osposobljavanjem. Pristup sveučilišnom i postsekundarnom obrazovanju može biti predmetom posebnih preduvjeta u skladu s nacionalnim pravom.

U pogledu stavka 1. točke (f) države članice mogu ograničiti jednako postupanje u slučaju postupaka za dobivanje smještaja. Time se ne dovodi u pitanje sloboda ugovaranja u skladu s pravom Unije i nacionalnim pravom.

3. Nositelji plave karte EU-a koji se sele u treću zemlju ili njihovi nadživjeli članovi obitelji koji borave u trećoj zemlji i koji ostvaruju prava na temelju nositelja plave karte EU-a dobivaju, na temelju starosti, invaliditeta i smrti, zakonske mirovine ostvarene na temelju prethodnog radnog staža nositelja plave karte EU-a stečenog u skladu sa zakonodavstvom iz članka 3. Uredbe (EZ) br. 883/2004 pod istim uvjetima i istim stopama kao i državljani dotičnih država članica kada se takvi državljani presele u treću zemlju.
4. Pravom na jednako postupanje iz stavka 1. ne dovodi se u pitanje pravo države članice da u skladu s člankom 8. oduzme plavu kartu EU-a ili je odbije produljiti.
5. Ovaj članak ne primjenjuje se na nositelje plave karte EU-a koji su korisnici prava na slobodno kretanje u skladu s pravom Unije u dotičnoj državi članici.

6. Ovaj članak primjenjuje se na nositelje plave karte EU-a koji su korisnici međunarodne zaštite samo kada borave u državi članici koja nije država članica koja im je odobrila međunarodnu zaštitu.
7. ***Ako države članice izdaju nacionalne boravišne dozvole u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika, nositeljima plave karte EU-a dodjeljuju ista prava na jednako postupanje kao i ona dodijeljena nositeljima nacionalnih boravišnih dozvola, ako su ta prava na jednako postupanje povoljnija od onih predviđenih ovim člankom.***

Članak 17.

Članovi obitelji

1. Direktiva 2003/86/EZ primjenjuje se, podložno odstupanjima utvrđenima u ovom članku.
2. Odstupajući od članka 3. stavka 1. i članka 8. Direktive 2003/86/EZ, spajanje obitelji ne smije ovisiti o tome da nositelj plave karte EU-a ima osnovane izglede za dobivanje prava na stalni boravak, ***da ima boravišnu dozvolu za razdoblje valjanosti od godine dana ili više, ili*** da ima minimalno razdoblje boravka.
3. Odstupajući od članka 4. stavka 1. trećeg podstavka i članka 7. stavka 2. drugog podstavka Direktive 2003/86/EZ, uvjeti za integraciju i integracijske mjere iz tih članaka primjenjuju se tek nakon što je dotičnim osobama odobreno spajanje obitelji.

4. Odstupajući od članka 5. stavka 4. prvog podstavka Direktive 2003/86/EZ, ako su ispunjeni uvjeti za spajanje obitelji i ako su **potpuni** zahtjevi podneseni istodobno, **odluke o zahtjevima** članova obitelji **donose se i o njima se obavješćuje** istodobno s **odlukom o zahtjevu za** plavu kartu EU-a. Ako se članovi obitelji pridruže nositelju plave karte EU-a nakon što je ona izdana i ako su ispunjeni uvjeti za spajanje obitelji, **odluka se donosi i o njoj se obavješćuje što ranije, a najkasnije 90 dana** nakon datuma podnošenja **potpunog** zahtjeva. **Članak 11. stavci 2. i 3. ove Direktive primjenjuju se na odgovarajući način.**
5. Odstupajući od članka 13. stavaka 2. i 3. Direktive 2003/86/EZ trajanje valjanosti boravišne dozvole članova obitelji jednako je trajanju valjanosti plave karte EU-a ako je to moguće s obzirom na razdoblje valjanosti njihovih putnih isprava.
6. Odstupajući od članka **14.** stavka 2. Direktive 2003/86/EZ, države članice ne primjenjuju nikakav rok u pogledu pristupa tržištu rada za članove obitelji. **Odstupajući od članka 14. stavka 1. točke (b) te direktive i ne dovodeći** u pitanje ograničenja iz članka 15. stavka 8. ove Direktive, članovi obitelji imaju pristup svakom **zaposlenju i** samostalnoj djelatnosti **u skladu s primjenjivim zahtjevima na temelju nacionalnog prava u** dotičnoj državi članici **■**.
7. Odstupajući od članka 15. stavka 1. Direktive 2003/86/EZ za potrebe izračunavanja trajanja boravka koji se zahtijeva za stjecanje autonomne boravišne dozvole zbrajaju se razdoblja boravka u različitim državama članicama. **Države članice mogu zahtijevati dvije godine zakonitog i neprekinutog boravka na državnom području države članice u kojoj je zahtjev za autonomnu boravišnu dozvolu podnesen neposredno prije podnošenja odgovarajućeg zahtjeva.**

8. Ovaj članak ne primjenjuje se na **članove obitelji** nositelja plave karte EU-a koji su korisnici prava na slobodno kretanje u skladu s pravom Unije u dotičnoj državi članici.
9. Ovaj članak primjenjuje se na **članove obitelji** nositelja plave karte EU-a koji su korisnici međunarodne zaštite samo ako **ti nositelji plave karte EU-a** imaju boravište u državi članici koja nije država članica koja im je odobrila međunarodnu zaštitu.
10. ***Ako države članice izdaju nacionalne boravišne dozvole u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika, nositeljima plave karte EU-a i članovima njihovih obitelji dodjeljuju ista prava kao i nositeljima nacionalnih boravišnih dozvola i članovima njihovih obitelji, ako su takva prava povoljnija od onih predviđenih u ovom članku.***

Članak 18.

Status osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u za nositelje plave karte EU-a

1. Direktiva 2003/109/EZ primjenjuje se, podložno odstupanjima utvrđenima u ovom članku.
2. Odstupajući od članka 4. stavka 1. Direktive 2003/109/EZ nositelju plave karte EU-a koji je iskoristio mogućnost iz članka 21. ove Direktive mogu se zbrajati razdoblja boravka u različitim državama članicama kako bi on ispunio zahtjeve o trajanju boravka pod uvjetom da je nositelj plave karte EU-a sakupio:

- (a) *broj godina zakonitog i neprekinutog boravka koji se zahtijeva na temelju članka 4. stavka 1. Direktive 2003/109/EZ u svojstvu nositelja plave karte EU-a, nacionalne boravišne dozvole za zapošljavanje visokokvalificiranih radnika, odobrenja za istraživače ili, prema potrebi, odobrenja za studente u skladu s člankom 4. stavkom 2. drugim podstavkom Direktive 2003/109/EZ ili u svojstvu korisnika međunarodne zaštite* na državnom području država članica; i
 - (b) dvije godine zakonitog i neprekinutog boravka u svojstvu nositelja plave karte EU-a na državnom području države članice u kojoj je podnesen zahtjev za ostvarivanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u neposredno prije podnošenja odgovarajućeg zahtjeva.
3. Radi izračunavanja trajanja zakonitog i neprekinutog boravka u Uniji iz stavka 2. točke (a) ovog članka i odstupajući od članka 4. stavka 3. prvog podstavka Direktive 2003/109/EZ, razdobljima izbivanja s državnog područja dotične države članice ne prekida se trajanje zakonitog i neprekinutog boravka u Uniji ako su ona kraća od 12 uzastopnih mjeseci i ukupno ne prelaze 18 mjeseci unutar tog trajanja.

4. Odstupajući od članka 9. stavka 1. točke (c) Direktive 2003/109/EZ, države članice produljuju na 24 uzastopna mjeseca dopušteno razdoblje izbivanja s područja Unije tijekom kojeg osoba s dugotrajnim boravkom u EU-u koja posjeduje dozvolu za dugotrajni boravak, uz napomenu iz članka 19. stavka 2. ove Direktive, i članovi njegove obitelji koji su ostvarili status osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u smiju izbivati.
5. Članak 16. stavak 1. točka (f), **članak 16. stavak 3.**, članak 20. i, prema potrebi, članci 17. i 22. primjenjuju se na nositelje dozvola za dugotrajni boravak uz napomenu iz članka 19. stavka 2.
6. Ako osoba s dugotrajnim boravkom u EU-u koja posjeduje dozvolu za dugotrajni boravak uz napomenu iz članka 19. stavka 2. ove Direktive ostvaruje svoje pravo na preseljenje u drugu državu članicu u skladu s poglavljem III. Direktive 2003/109/EZ, ne primjenjuje se članak 14. stavci 3. i 4. **te** direktive. Druga država članica može primijeniti mjere u skladu s člankom 21. stavkom 8. ove Direktive.

Članak 19.

Dozvola za dugotrajni boravak

1. Države članice nositeljima plave karte EU-a koji ispunjavaju uvjete iz članka 18. ove Direktive za stjecanje statusa osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u izdaju boravišnu dozvolu u skladu s **Uredbom** (EZ) br. 1030/2002.
2. Države članice u boravišnu dozvolu iz stavka 1. pod naslovom „napomene” upisuju riječi „bivši nositelj plave karte EU-a”.

POGLAVLJE V.
MOBILNOST MEĐU DRŽAVAMA ČLANICAMA

Članak 20.

Kratkoročna mobilnost

1. Ako državljanin treće zemlje koji je nositelj važeće plave karte EU-a koju je izdala država članica koja u potpunosti primjenjuje schengensku pravnu stečevinu uđe u jednu ili nekoliko drugih država članica u svrhu obavljanja poslovne aktivnosti ili u njima boravi 90 dana u bilo kojem razdoblju od 180 dana, druga država članica ne zahtijeva drugo ovlaštenje za obavljanje takve djelatnosti osim plave karte EU-a.
2. Državljanin treće zemlje koji je nositelj važeće plave karte EU-a koju je izdala država članica koja ne primjenjuje u potpunosti schengensku pravnu stečevinu ima pravo, na temelju plave karte EU-a ***i važeće putne isprave***, ući u jednu ili nekoliko drugih država članica u svrhu obavljanja poslovne aktivnosti i u njoj ili njima boraviti do 90 dana tijekom razdoblja od 180 dana. ***Ako nositelj plave karte EU-a prijeđe unutarnju granicu za koju kontrole još nisu ukinute, u drugu državu članicu koja u potpunosti primjenjuje schengensku pravnu stečevinu, druga država članica može zahtijevati od nositelja plave karte EU-a da pruži dokaz o poslovnoj svrsi boravka.*** Druga država članica ne traži nikakvo ovlaštenje za obavljanje poslovne aktivnosti osim plave karte EU-a.

Članak 21.

Dugoročna mobilnost

1. Nakon 12 mjeseci zakonitog boravka u prvoj državi članici u svojstvu nositelja plave karte EU-a državljanin treće zemlje ima pravo ući u drugu državu članicu, ***boraviti i raditi u njoj*** u svrhu zapošljavanja u svojstvu ***visokokvalificiranog*** radnika na temelju plave karte EU-a i važeće putne isprave pod uvjetima iz ovog članka.
2. ***Ako je plavu kartu EU-a izdala država članica koja ne primjenjuje u potpunosti schengensku pravnu stečevinu, a nositelj plave karte EU-a, u svrhu dugoročne mobilnosti, prelazi unutarnju granicu za koju kontrole još nisu ukinute, u drugu državu članicu koja u cijelosti primjenjuje schengensku pravnu stečevinu, druga država članica može zahtijevati od nositelja plave karte EU-a da predloži valjanu plavu kartu EU-a koju je izdala prva država članica i ugovor o radu ili obvezujuću ponudu za posao u okviru zapošljavanja visokokvalificiranih radnika u toj drugoj državi članici za razdoblje od najmanje šest mjeseci.***
3. U najkraćem mogućem roku, a najkasnije mjesec dana nakon ***ulaska nositelja plave karte EU-a*** na državno područje druge države članice, nadležnom tijelu te države članice ***podnosi se*** ■ zahtjev za plavu kartu EU-a. ***Tom zahtjevu prilažu se svi dokumenti kojima se dokazuje ispunjavanje uvjeta iz stavka 4. u odnosu na drugu državu članicu. Države članice određuju podnosi li zahtjev državljanin treće zemlje ili poslodavac. Alternativno, države članice mogu dopustiti da zahtjev podnese bilo tko od njih dvojice.***

Nositelju plave karte EU-a dopušteno je da započne raditi u drugoj državi članici ***najkasnije 30 dana*** nakon datuma ***podnošenja potpunog*** zahtjeva.

Zahtjev se može podnijeti nadležnim tijelima druge države članice dok nositelj plave karte EU-a još boravi na državnom području prve države članice.

4. Za potrebe zahtjeva iz stavka 3. **podnositelj zahtjeva** predočava:

- (a) važeću plavu kartu EU-a izdanu u prvoj državi članici;
- (b) valjani ugovor o radu ili, kako je predviđeno nacionalnim pravom, obvezujuću ponudu za posao u okviru zapošljavanja **visokokvalificiranih** radnika u drugoj državi članici za razdoblje od najmanje šest mjeseci;
- (c) za regulirane profesije, **dokumente** kojima se potvrđuje ispunjavanje uvjeta utvrđenih na temelju nacionalnog prava za građane Unije koji se žele baviti reguliranom profesijom navedenom u ugovoru o radu ili obvezujućoj ponudi za posao, kako je predviđeno nacionalnim pravom;
- (d) važeću putnu ispravu, kako je utvrđeno nacionalnim pravom; i
- (e) dokaze o zadovoljavanju praga plaće utvrđenog u drugoj državi članici primjenom članka 5. stavka 3. ili, prema potrebi, članka 5. stavka 4. ili 5.

U pogledu prvog podstavka točke (c), za potrebe podnošenja zahtjeva za plavu kartu EU-a u drugoj državi članici nositelji plave karte EU-a uživaju jednako postupanje kao i građani Unije u pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija u skladu s primjenjivim pravom Unije i nacionalnim pravom.

Za neregulirane profesije, ako je prva država članica izdala plavu kartu EU-a na temelju stručnih vještina visoke razine u zanimanjima koja nisu navedena u Prilogu I., od podnositelja zahtjeva može se zatražiti da predочи dokumente kojima se potvrđuje visoka stručna kvalifikacija za posao koji će obavljati, kako je predviđeno pravom druge države članice.

5. *Za potrebe zahtjeva iz stavka 3. dotična država članica može od podnositelja zahtijevati:*
- (a) *za neregulirane profesije, ako je nositelj plave karte EU-a u prvoj državi članici radio manje od dvije godine, da predloži dokumente kojima se potvrđuje visoka stručna kvalifikacija za posao koji će se obavljati kako je predviđeno nacionalnim pravom;*
 - (b) *da pruži dokaz o zdravstvenom osiguranju ili, ako je to predviđeno nacionalnim pravom, o tome da je podnesen zahtjev za zdravstveno osiguranje za sve rizike koji su uobičajeno pokriveni za državljane dotične države članice za razdoblja u kojima ne postoji takvo zdravstveno osiguranje ili odgovarajuće pravo na naknade povezano s ugovorom o radu ili stečeno na temelju ugovora o radu.*
6. Druga država članica odbija zahtjev za plavu kartu EU-a *u sljedećim slučajevima:*
- (a) **■** *ne poštuje se stavak 4.;*
 - (b) predloženi dokumenti su stečeni prijevarom, krivotvoreni ili protuzakonito izmijenjeni;
 - (c) zapošljavanje nije u skladu s uvjetima na temelju primjenjivog prava, utvrđenima u kolektivnim ugovorima ili uspostavljenima praksom iz članka 5. stavka 2.;
 - (d) **nositelj** plave karte EU-a predstavlja prijetnju za javni poredak, javnu sigurnost ili javno zdravlje.
7. *U pogledu svih postupaka podnošenja zahtjeva u svrhu dugoročne mobilnosti na odgovarajući se način primjenjuju postupovna jamstva utvrđena u članku 11. stavcima 2. i 3. Ne dovodeći u pitanje stavak 4. ovog članka u odluci o odbijanju zahtjeva za dugoročnu mobilnost uzimaju se u obzir posebne okolnosti slučaja i poštuje se načelo proporcionalnosti.*

8. Druga država članica može odbiti zahtjev za plavu kartu EU-a na temelju provjere koja se *provodi* u skladu s člankom 7 stavkom 2. točkom (a) samo ako *ta* država članica *provodi* takve provjere *kada je ona u ulozi prve države članice*.

9. Druga država članica donosi jednu od sljedećih odluka o zahtjevu za plavu kartu EU-a ■ :

■

- (a) *ako su ispunjeni uvjeti za mobilnost utvrđeni u ovom članku, izdala plavu kartu EU-a i dopustila državljaninu treće zemlje da boravi na njezinu državnom području u svrhu zapošljavanja u svojstvu visokokvalificiranog radnika; ili*
- (b) *ako nisu ispunjeni uvjeti za mobilnost utvrđeni u ovom članku, odbila zahtjev i zahtijevala od podnositelja zahtjeva i članova njegove obitelji, u skladu s postupcima predviđenima nacionalnim pravom, da napuste njezino državno područje.*

Odstupajući od članka 11. stavka 1. druga država članica obavješćuje podnositelja zahtjeva i prvu državu članicu o svojoj odluci pisanim putem što prije, a najkasnije 30 dana nakon datuma podnošenja potpunog zahtjeva.

U iznimnim i opravdanim okolnostima povezanim sa složenošću zahtjeva, država članica može produljiti rok iz drugog podstavka za 30 dana. Ona obavješćuje podnositelja zahtjeva o produljenju najkasnije 30 dana nakon datuma podnošenja potpunog zahtjeva.

U svojoj obavijesti prvoj državi članici druga država članica navodi bilo koji od razloga iz stavka 6. točaka (b) i (d) za odbijanje zahtjeva.

10. Ako plava karta EU-a koju je izdala prva država članica istekne tijekom postupka podnošenja zahtjeva, druga država članica može izdati privremenu nacionalnu boravišnu dozvolu ili jednakovrijednu dozvolu, dopuštajući podnositelju zahtjeva da zakonito boravi na njezinu državnom području dok nadležna tijela ne donesu odluku o zahtjevu.
11. Nakon što su nositelj plave karte EU-a i, ako je to primjenjivo, članovi njegove obitelji drugi put iskoristili mogućnost preseljenja u drugu državu članicu ***na temelju ovog članka i članka 22.***, „prvom državom članicom” smatra se ona država članica iz koje se dotična osoba doselila, a „drugom državom članicom” smatra se ona država članica u kojoj osoba podnosi zahtjev za boravak. Neovisno o stavku 1. ovog članka nositelj plave karte EU-a može se preseliti u drugu državu članicu drugi puta nakon šest mjeseci zakonitog boravka u prvoj državi članici u svojstvu nositelja plave karte EU-a.

Članak 22.

Boravak članova obitelji u drugoj državi članici

1. Ako se nositelj plave karte EU-a preseli u drugu državu članicu u skladu s člankom 21. i ako je obitelj nositelja plave karte EU-a već zasnovana u prvoj državi članici, članovi njegove obitelji ***imaju pravo*** pratiti nositelja plave karte EU-a **■** ili ***mu se pridružiti***.

U slučajevima iz prvog podstavka ovog stavka primjenjuju se Direktiva 2003/86/EZ i članak 17. ove Direktive, podložno odstupanjima predviđenima u stavcima od 2. do 7. ovog članka.

Ako obitelj nije već osnovana u prvoj državi članici, primjenjuje se članak 17. ove Direktive.

2. ***Odstupajući od članka 13. stavka 1. Direktive 2003/86/EZ, članovi obitelji nositelja plave karte EU-a imaju pravo***, na temelju valjanih boravišnih dozvola dobivenih u prvoj državi članici u svojstvu članova obitelji nositelja plave karte EU-a, ući u drugu državu članicu te u njoj boraviti.

Ako je boravišne dozvole članova obitelji izdala država članica koja ne primjenjuje u potpunosti schengensku pravu stečevinu i ti članovi obitelji pridružuju se nositelju plave karte EU-a pri prelasku vanjske granice za koju kontrole još nisu ukinute u svrhu preseljenja u drugu državu članicu koja u potpunosti primjenjuje schengensku pravnu stečevinu, druga država članica može zahtijevati da članovi obitelji predoče svoje boravišne dozvole koje su dobili u prvoj državi članici kao članovi obitelji nositelja plave karte EU-a.

3. ***Odstupajući od članka 5. stavka 3. Direktive 2003/86/EZ najkasnije*** mjesec dana nakon ulaska na državno područje druge države članice dotični članovi obitelji ili nositelj plave karte EU-a u skladu s nacionalnim pravom podnose nadležnim tijelima te države članice zahtjev za izdavanje boravišne dozvole za člana obitelji.

Ako boravišna dozvola člana obitelji koju je izdala prva država članica istekne tijekom postupka ili nositelju više ne omogućuje da zakonito boravi u drugoj državi članici, druga država članica dopušta članu obitelji ostanak na ***svojem*** državnom području dok nadležna tijela druge države članice ne donesu odluku o zahtjevu i, ako je to potrebno, izdaje privremenu nacionalnu boravišnu dozvolu ili jednakovrijednu dozvolu.

4. ***Odstupajući od članka 5. stavka 2. i članka 7. stavka 1. Direktive 2003/86/EZ***, druga država članica može od dotičnih članova obitelji zahtijevati da uz zahtjev za boravišnu dozvolu predoče ili pruže:
- (a) svoju boravišnu dozvolu u prvoj državi članici i važeću putnu ispravu ili njihove ovjerene preslike;
 - (b) dokaz o tome da su u prvoj državi članici boravili kao članovi obitelji nositelja plave karte EU-a;
 - (c) ***dokumentirane dokaze iz članka 7. stavka 1. točke (b) Direktive 2003/86/EZ.***
5. ***Ako su ispunjeni uvjeti iz ovog članka i zahtjevi su podneseni istodobno, druga država članica izdaje boravišne dozvole članovima obitelji istodobno kada i plavu kartu EU-a.***
- Odstupajući od članka 17. stavka 4., ako ***su ispunjeni uvjeti utvrđeni u ovom članku i*** ako se članovi obitelji pridruže nositelju plave karte EU-a nakon što ***izdavanja plave karte EU-a***, boravišne dozvole ***za članove obitelji*** izdaju se najkasnije 30 dana nakon datuma podnošenja potpunog zahtjeva ■ .
- U ***opravdanim okolnostima povezanim sa složenošću zahtjeva*** države članice ***mog***u ***produljiti rok iz drugog podstavka za najviše 30 dana.***

6. Ovaj članak primjenjuje se na **članove obitelji** nositelja plave karte EU-a koji su korisnici međunarodne zaštite samo ako se **ti nositelji plave karte EU-a** radi boravka presele u državu članicu koja nije država članica koja im je odobrila međunarodnu zaštitu.
7. Ovaj članak ne primjenjuje se na **članove obitelji** nositelja plave karte EU-a koji su korisnici prava na slobodno kretanje u skladu s pravom Unije u drugoj državi članici.

Članak 23.

Jamstva i sankcije u slučaju mobilnosti

1. ***Neovisno o članku 8. stavku 1. točki (a) i članku 8. stavku 2. točki (a) ako se nositelj plave karte EU-a preseli u drugu državu članicu na temelju članka 21., prva država članica ne oduzima plavu kartu EU-a prije nego druga država članica ne donese odluku o zahtjevu za dugoročnu mobilnost.***
2. Ako druga država članica odbije zahtjev za plavu kartu EU-a u skladu s člankom 21. stavkom 9. točkom (b), prva država članica, na zahtjev druge države članice, dopušta ponovni ulazak nositelja plave karte EU-a i, ako je to primjenjivo, članova njegove obitelji, bez formalnosti i bez odgode. To vrijedi i u slučaju kada je plava karta EU-a koju je izdala prva država članica istekla ili je oduzeta tijekom razmatranja zahtjeva.

3. Nositelj plave karte EU-a ili poslodavac u drugoj državi članici mogu se smatrati odgovornima za troškove povezane s ponovnim ulaskom nositelja plave karte EU-a i članova njegove obitelji iz stavka 2.
4. Države članice mogu *predvidjeti sankcije u skladu s člankom 14. za* poslodavca nositelja plave karte EU-a kad je taj poslodavac odgovoran za neispunjavanje uvjeta za mobilnost utvrđenih u ovom poglavlju ■ .
5. Ako država članica oduzme ili odbije produljiti plavu kartu EU-a koja sadržava napomenu iz članka 9. *stavka 5.* i odluči protjerati državljanina treće zemlje, ona od države članice navedene u toj napomeni traži da potvrdi je li dotična osoba još uvijek korisnik međunarodne zaštite u toj državi članici. Država članica navedena u napomeni odgovara u roku od mjesec dana od primitka zahtjeva za dostavu informacija.

Ako je državljanin treće zemlje i dalje korisnik međunarodne zaštite u državi članici navedenoj u napomeni, ta se osoba protjeruje u tu državu članicu koja, ne dovodeći u pitanje primjenjivo pravo Unije ili nacionalno pravo i načelo spajanja obitelji, odmah, bez formalnosti, dopušta ponovni ulazak te osobe i njegovih članova obitelji.

Odstupajući od drugog podstavka ovog stavka država članica koja je donijela odluku o protjerivanju zadržava pravo udaljiti državljanina treće zemlje, u skladu sa svojim međunarodnim obvezama, u zemlju koja nije država članica koja je odobrila međunarodnu zaštitu ako su u pogledu tog državljanina treće zemlje ispunjeni uvjeti iz članka 21. stavka 2. Direktive 2011/95/EU.

6. Ako nositelj plave karte EU-a ili članovi njegove obitelji prijeđu vanjske granice države članice koja u potpunosti primjenjuje schengensku pravnu stečevinu, ta država članica, provjerava podatke u Schengenskom informacijskom sustavu ***u skladu s Uredbom (EU) 2016/399***. Ta država članica odbija ulazak osobama za koje je u Schengenskom informacijskom sustavu izdano upozorenje za potrebe odbijanja ulaska i boravka.

POGLAVLJE VI. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 24.

Pristup informacijama i praćenje

1. Države članice podnositeljima zahtjeva plave karte EU-a omogućuju jednostavan pristup informacijama o cjelokupnoj dokaznoj dokumentaciji potrebnoj za podnošenje zahtjeva, kao i informacije o uvjetima ulaska i boravka, koji se primjenjuju na državljane trećih zemalja obuhvaćenih područjem primjene ove Direktive i članova njihovih obitelji, uključujući njihova prava, obveze i postupovna jamstva. Te informacije uključuju informacije o pragu plaće utvrđene u dotičnoj državi članici u skladu s člankom 5. stavcima 3., 4. i 5. i o primjenjivim pristojbama.

Te informacije uključuju i sljedeće:

- (a) informacije o poslovnim aktivnostima na državnom području dotične države članice koje su dopuštene nositelju plave karte EU-a iz druge države članice kako je navedeno u članku 20.;
- (b) informacije o postupcima primjenjivima na dobivanje plave karte EU-a i boravišnih dozvola za članove obitelji, u drugoj državi članici, kako je navedeno u člancima 21. i 22.

Ako države članice odluče *uvesti zakonodavne ili regulatorne mjere u skladu s člankom 6. ili* iskoristiti mogućnost predviđenu člankom 7. stavkom 2. točkom (a), *one informacije o tim odlukama priopćuju na isti način. U informacijama o provjerama stanja na tržištu rada u skladu s člankom 7. stavkom 2. točkom (a) navode se, prema potrebi, dotični sektori, zanimanja i regije.*

- 2. *Ako države članice izdaju nacionalne boravišne dozvole u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika, one osiguravaju jednak pristup informacijama o plavoj karti EU-a kao onome koji se pruža u vezi s nacionalnim boravišnim dozvolama.*
- 3. Države članice o sljedećim informacijama obavješćuju Komisiju ■ **najmanje jednom godišnje** i kada god se informacija izmijeni:
 - (a) o čimbeniku koji su utvrdile za određivanje godišnjeg praga plaće, u skladu s člankom 5. stavkom 3. ili, ako je to primjenjivo, člankom 5. stavcima 4. ili 5., i nominalne iznose koji iz njega proizlaze;
 - (b) ■ o popisu profesija za koje se primjenjuje niži prag plaće u skladu s člankom 5. stavkom 4.;
 - (c) o popisu dopuštenih poslovnih aktivnosti za potrebe članka 20.;

- (d) informacijama o zakonodavnim ili regulatornim mjerama iz članka 6., ako je to primjenjivo;*
- (e) informacijama u vezi s provjerama stanja na tržištu rada predviđenim u članku 7. stavku 2. točki (a), ako je to primjenjivo.*

Ako države članice odbiju zahtjeve za plavu kartu EU-a na temelju pitanja povezanih s etičkim zapošljavanjem u skladu s člankom 7. **stavkom 2. točkom (e)**, one Komisiju i ostale države članice **svake godine** obavješćuju u vezi s dotičnim zemljama i **profesijama uz obrazloženje takvih odbijanja zahtjeva**.

Države članice **obavješćuju** Komisiju **■** o sporazumima s trećim zemljama sklopljenima u skladu s člankom 7. **stavkom 2. točkom (e)**.

Članak 25.
Statistički podaci

1. Najkasnije[4 godine nakon stupanja na snagu ove Direktive] i svake godine nakon toga, države članice, u skladu s Uredbom (EZ) br. 862/2007 Europskog parlamenta i Vijeća²⁵, priopćuju Komisiji statističke podatke o broju državljana trećih zemalja kojima je izdana plava karta EU-a i onima čiji su **zahtjevi** odbijeni tijekom prethodne kalendarske godine, navodeći zahtjeve koji su smatrani nedopuštenima na temelju članka **6. ove Direktive ili koji su odbijeni na temelju članka 7. stavka 2. točke (a) ove Direktive**, kao i statističke podatke o broju državljana trećih zemalja kojima je tijekom prethodne kalendarske godine plava karta EU-a produljena ili oduzeta. Te bi statističke podatke trebalo raščlaniti prema državljanstvu, trajanju valjanosti dozvola, spolu i dobi te, **ako su ti podaci dostupni, po zanimanju, veličini poduzeća poslodavca i** gospodarskom sektoru. Ti se statistički podaci o državljanima trećih zemalja kojima je izdana plava karta EU-a dalje raščlanjaju prema korisnicima međunarodne zaštite, korisnicima prava na slobodno kretanje i onima koji su stekli status osobe s dugotrajnim boravkom u EU-u u državi članici u skladu s člankom 18. ove Direktive.

²⁵ Uredba (EZ) br. 862/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o statistici Zajednice o migracijama i međunarodnoj zaštiti i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 311/76 o izradi statistike o stranim radnicima (SL L 199, 31.7.2007., str. 23.).

Statistički podaci o prihvaćenim članovima obitelji priopćuju se na isti način, osim podataka o njihovu zanimanju i gospodarskom sektoru.

U pogledu nositelja plave karte EU-a i članova njihovih obitelji, kojima su u skladu s člancima 21. i 22. ove Direktive izdane boravišne dozvole u drugoj državi članici, u dostavljenim informacijama navedena je država članica prethodnog boravka.

2. Za potrebe provedbe članka 5. stavaka 3., 4. i 5. ove Direktive upućuje se na podatke koje *su države članice dostavile* Eurostatu u skladu s Uredbom (EU) br. 549/2013 Europskog parlamenta i Vijeća²⁶ *i, prema potrebi, na nacionalne podatke.*

Članak 26.

Popis zanimanja u Prilogu I.

1. *Zanimanja za koja se znanje, vještine i kompetencije potvrđene traženim brojem godina relevantnog stručnog iskustva smatraju jednakovrijednima znanju, vještinama i kompetencijama potvrđenima kvalifikacijama u visokom obrazovanju za potrebe podnošenja zahtjeva za plavu kartu EU-a navode se u Prilogu I.*
2. *Najkasnije ... [pet godina nakon stupanja na snagu ove Direktive], i svake dvije godine nakon toga, Komisija Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o svojoj procjeni popisa zanimanja u Prilogu I., uzimajući u obzir promjenjive potrebe tržišta rada. Ta izvješća sastavlja nakon savjetovanja s nacionalnim tijelima, na temelju javnog savjetovanja koje uključuje socijalne partnere. Komisija može na temelju tih izvješća, prema potrebi, podnijeti zakonodavne prijedloge za izmjenu Priloga I.*

²⁶ Uredba (EU) br. 549/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o Europskom sustavu nacionalnih i regionalnih računa u Europskoj uniji (SL L 174, 26.6.2013., str. 1.).

Članak 27.
Izvješćivanje

Najkasnije ... [pet godina nakon datuma stupanja na snagu ove Direktive], i svake četiri godine nakon toga, Komisija Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o primjeni ove Direktive u državama članicama.

U tim se izvješćima posebno procjenjuje učinak članaka 5. i 13. ■ te *poglavlja V.* ■ Komisija predlaže sve izmjene koje smatra potrebnima.

Komisija posebno procjenjuje relevantnost praga plaće utvrđenog u članku 5. i odstupanja predviđena tim člankom, uzimajući u obzir, među ostalim, različitost gospodarskih, sektorskih i geografskih stanja ■ .

Članak 28.
Suradnja kontaktnih točaka

1. Države članice imenuju kontaktne točke nadležne za zaprimanje i slanje informacija potrebnih za provedbu članaka 18., 20., 21. i 24., koje međusobno učinkovito surađuju.
2. Kontaktne točke iz stavka 1. ovog članka učinkovito surađuju u pogledu mehanizama vrednovanja s dionicima u sektorima obrazovanja, osposobljavanja, zapošljavanja i mladih te u drugim relevantnim područjima politike potrebnima za provedbu članka 5. stavka 1. točke (b).
3. Države članice na odgovarajući način surađuju u području razmjene informacija iz stavka 1. Države članice prednost daju razmjeni informacija elektroničkim putem.

Članak 29.

Izmjena Direktive (EU) 2016/801

U članku 2. stavku 2. Direktive (EU) 2016/801 točka (g) zamjenjuje se sljedećim:

„(g) koji podnesu zahtjev za boravak u državi članici u svrhu zapošljavanja u svojstvu visokokvalificiranih radnika u smislu Direktive (EU) 2021/...⁺“.

* *Direktiva (EU) 2021/.... Europskog parlamenta i Vijeća od ... o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika te stavljanju izvan snage Direktive 2009/50/EZ (SL L ..., str. ...).⁺⁺*

Članak 30.

Stavljanje izvan snage Direktive 2009/50/EZ

Direktiva 2009/50/EZ stavlja se izvan snage od...[dvije godine + 1 dan od datuma stupanja na snagu ove Direktive].

Upućivanja na direktivu stavljenu izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga II.

⁺ *SL: Molimo umetnuti broj ove Direktive.*

⁺⁺ *SL: Molimo umetnuti broj, datum i upućivanje na SL za ovu Direktivu.*

Članak 31.

Prenošenje

1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom do ... [dvije godine od datuma stupanja na snagu ove Direktive]. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih mjera.

Kada države članice donose te mjere, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. One sadržavaju i izjavu da se upućivanja u postojećim zakonima i drugim propisima na direktivu stavljenju izvan snage ovog Direktivom smatraju upućivanjima na ovu Direktivu. Države članice određuju načine tog upućivanja i način oblikovanja te izjave.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih mjera nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

I

Članak 32.
Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 33.
Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama u skladu s Ugovorima.

I

Za Europski parlament

Predsjednik

Za Vijeće

Predsjednik

PRILOG I.

Popis zanimanja iz članka 2. točke (9)

Direktori/direktorice i stručnjaci/stručnjakinje za informacijsku i komunikacijsku tehnologiju koji su u roku od sedam godina prije podnošenja zahtjeva za plavu kartu EU-a stekli najmanje tri godine relevantnog stručnog iskustva, a pripadaju sljedećim skupinama klasifikacije ISCO-08:

- 1. 133 direktori/direktorice u području informacijsko-komunikacijskih tehnologija;***
- 2. 25 stručnjaci/stručnjakinje za informacijsku i komunikacijsku tehnologiju.***

PRILOG II.

Korelacijska tablica

Direktiva 2009/50/EZ	Ova Direktiva
Članak 1.	Članak 1
Članak 2. točka (a)	Članak 2. točka 1.
Članak 2. točka (b)	Članak 2. točka 2.
Članak 2. točka (c)	Članak 2. točka 3.
Članak 2. točka (d)	Članak 2. točka 4.
Članak 2. točka (e)	Članak 2. točka 5.
Članak 2. točka (f)	Članak 2. točka 6.
Članak 2. točka (g)	Članak 2. točke 7. i 9.
Članak 2. točka (h)	Članak 2. točka 8.
Članak 2. točka (i)	Članak 2. točka 10.
Članak 2. točka (j)	Članak 2. točka 11.
-	Članak 2, točka 12.
-	Članak 2. točka 13.
-	Članak 2. točka 14.

Članak 3. stavak 1.	Članak 3. stavak 1.
Članak 3. stavak 2., uvodni dio	Članak 3. stavak 2., uvodni dio
Članak 3. stavak 2. točka (a)	Članak 3. stavak 2. točka (a)

Članak 3. stavak 2. točka (b)	-
Članak 3. stavak 2. točka (c)	Članak 3. stavak 2. točka (b)
Članak 3. stavak 2. točka (d)	Članak 3. stavak 2. točka (c)
Članak 3. stavak 2. točka (e)	-
Članak 3. stavak 2. točka (f)	Članak 3. stavak 2. točka (d)
Članak 3. stavak 2. točka (g)	Članak 3. stavak 2. točka (e)
Članak 3. stavak 2. točka (h)	-
Članak 3. stavak 2. točka (i)	Članak 3. stavak 2. točka (f)
Članak 3 stavak 2. točka (j)	Članak 3. stavak 2. točka (g)
Članak 3. stavak 2. posljednji stavak	Članak 3. stavak 2. točka (h)
Članak 3. stavak 3.	Članak 7. stavak 2. točka (e)
Članak 3. stavak 4.	Članak 3. stavak 3.
Članak 4. stavak 1., uvodni dio	Članak 4. stavak 1., uvodni dio
Članak 4. stavak 1. točka (a)	Članak 4. stavak 1. točka (a)
Članak 4. stavak 1. točka (b)	Članak 4. stavak 1. točka (b)
Članak 4. stavak 2.	Članak 4. stavak 2.
Članak 5. stavak 1., uvodni dio	Članak 5. stavak 1., uvodni dio

Članak 5. stavak 1. točka (a)	Članak 5. stavak 1. točka (a)
Članak 5. stavak 1. točka (b)	Članak 5. stavak 1. točka (c)
Članak 5. stavak 1. točka (c)	Članak 5. stavak 1. točka (b)
Članak 5. stavak 1. točka (d)	Članak 5. stavak 1. točka (d)
Članak 5. stavak 1. točka (e)	Članak 5. stavak 1. točka (e)
Članak 5. stavak 1. točka (f)	Članak 7. stavak 1. točka (c)
Članak 5. stavak 2.	Članak 5. stavak 7., prvi podstavak
Članak 5. stavak 3.	Članak 5. stavak 3.
Članak 5. stavak 4.	Članak 5. stavak 2.
Članak 5. stavak 5.	Članak 5. stavak 4.
-	Članak 5. stavak 5.
-	Članak 5. stavak 6.
-	Članak 5. stavak 7., drugi podstavak
Članak 5. stavak 6.	-
Članak 6.	Članak 6.
Članak 7. stavak 1.	Članak 9. stavak 1.
Članak 7. stavak 2.	Članak 9. stavak 2.

Članak 7. stavak 3.	Članak 9. stavak 3.
Članak 7. stavak 4.	Članak 9. stavak 7.
-	Članak 9. stavak 4.
-	Članak 9. stavak 5.
-	Članak 9. stavak 6.
Članak 8. stavak 1.	Članak 7. stavak 1. točke (a) i (b)
-	Članak 7. stavak 1. točka (d)
Članak 8. stavak 2.	Članak 7. stavak 2. točka (a)
Članak 8. stavak 3.	-
Članak 8. stavak 4.	Članak 7. stavak 2. točka (e)
Članak 8. stavak 5.	Članak 7. stavak 2. točka (d)
-	Članak 7. stavak 2. točka (b)
-	Članak 7. stavak 2. točka (c)
-	Članak 7. stavak 3.
Članak 9. stavak 1., uvodni dio	Članak 8. stavak 1., uvodni dio
Članak 9. stavak 1. točka (a)	Članak 8. stavak 1. točka (a)
Članak 9. stavak 1. točka (b)	Članak 8. stavak 1. točke (b), (c) i (d); članak 8 stavak 2. točke (d), (e) i (g)

Članak 9. stavak 1. točka (c)	Članak 8. stavak 2. točka (f)
Članak 9 stavak 2.	Članak 8. stavak 3.
Članak 9. stavak 3., uvodni dio	Članak 8. stavak 2., uvodni dio
Članak 9. stavak 3. točka (a)	Članak 8. stavak 2. točka (a)
-	Članak 8. stavak 2. točka (b)
Članak 9. stavak 3. točka (b)	Članak 8. stavak 2. točka (c)
Članak 9. stavak 3. točka (c)	-
Članak 9. stavak 3. točka (d)	-
-	Članak 8. stavak 2. točka (h)
-	Članak 8. stavak 4.
-	Članak 8. stavak 6.
-	Članak 8. stavak 7.
Članak 10. stavak 1.	Članak 10. stavak 1.
Članak 10. stavak 2.	Članak 10. stavak 2.
Članak 10. stavak 3.	Članak 10. stavak 3.
Članak 10. stavak 4.	-
Članak 11. stavak 1., prvi podstavak	Članak 11. stavak 1., prvi podstavak

Članak 11. stavak 1., drugi podstavak	-
-	Članak 11. stavak 1., drugi podstavak
Članak 11. stavak 2.	Članak 11. stavak 2.
Članak 11. stavak 3.	Članak 11. stavak 3.
-	Članak 11. stavak 4.
-	Članak 11. stavak 5.
-	Članak 11. stavak 6.
-	Članak 12.
-	Članak 13.
-	Članak 14.
Članak 12. stavak 1.	-
-	Članak 15. stavak 1.
Članak 12. stavak 2.	Članak 15. stavci 2. i 3.
Članak 12. stavci 3. i 4.	Članak 15. stavak 8.
Članak 12. stavak 5.	Članak 15. stavak 9.
-	Članak 15. stavci 5., 6. i 7.
Članak 13. stavak 1.	Članak 8. stavak 5.

Članak 13. stavci 2. i 4.	Članak 15. stavak 4.
Članak 13. stavak 3.	-
Članak 14. stavak 1., uvodni dio	Članak 16. stavak 1., uvodni dio
Članak 14. stavak 1. točka (a)	Članak 16. stavak 1. točka (a)
Članak 14. stavak 1. točka (b)	Članak 16. stavak 1. točka (b)
Članak 14. stavak 1. točka (c)	Članak 16. stavak 1. točka (c)
Članak 14. stavak 1. točka (d)	Članak 16. stavak 1. točka (d)
Članak 14. stavak 1. točka (e)	Članak 16. stavak 1. točka (e)
Članak 14. stavak 1. točka (f)	Članak 16. stavak 3.
Članak 14. stavak 1. točka (g)	Članak 16. stavak 1. točka (f)
Članak 14. stavak 1. točka (h)	-
Članak 14. stavak 2., uvodna formulacija, točka (a), i posljednji podstavak	Članak 16. stavak 2.
Članak 14. stavak 2. točka (b)	-
Članak 14. stavak 3.	Članak 16. stavak 4.
Članak 14. stavak 4.	-
-	Članak 16. stavci 5., 6. i 7.
Članak 15. stavak 1.	Članak 17. stavak 1.

Članak 15. stavak 2.	Članak 17. stavak 2.
Članak 15. stavak 3.	Članak 17. stavak 3.
Članak 15. stavak 4.	Članak 17. stavak 4.
Članak 15. stavak 5.	Članak 17. stavak 5.
Članak 15. stavak 6.	Članak 17. stavak 6.
Članak 15. stavak 7.	Članak 17. stavak 7.
Članak 15. stavak 8.	-
-	Članak 17. stavci 8., 9. i 10.
Članak 16. stavak 1.	Članak 18. stavak 1.
Članak 16. stavak 2.	Članak 18. stavak 2.
Članak 16. stavak 3.	Članak 18. stavak 3.
Članak 16. stavak 4.	Članak 18. stavak 4.
Članak 16. stavak 5.	-
Članak 16. stavak 6.	Članak 18. stavak 5.
-	Članak 18. stavak 6.
Članak 17. stavak 1.	Članak 19. stavak 1.
Članak 17. stavak 2.	Članak 19. stavak 2.

-	Članak 20.
Članak 18. stavak 1.	Članak 21. stavak 1.
-	Članak 21. stavak 2.
Članak 18. stavak 2.	Članak 21. stavak 3., prva dva podstavka
Članak 18. stavak 3.	Članak 21. stavak 3., treći podstavak
Članak 18. stavak 4.	Članak 21. stavak 9. i članak 23. stavak 2.
Članak 18. stavak 5.	Članak 21. stavak 10.
Članak 18. stavak 6.	Članak 23. stavak 3.
Članak 18. stavak 7.	-
Članak 18. stavak 8.	Članak 21. stavak 11.
-	Članak 21. stavci od 4. do 8.
Članak 19. stavak 1.	Članak 22. stavak 1., prvi podstavak
-	Članak 22. stavak 2.
Članak 19. stavak 2.	Članak 22. stavak 3.
Članak 19. stavak 3.	Članak 22. stavak 4.
Članak 19. stavak 4.	-
Članak 19. stavak 5.	Članak 22. stavak 1., drugi podstavak

Članak 19. stavak 6.	Članak 22. stavak 1., treći podstavak
-	Članak 22. stavci 5., 6. i 7.
-	Članak 23. stavci 1., 4., 5. i 6.
-	Članak 24. stavak 1., prvi i drugi podstavak
Članak 20. stavak 1.	Članak 24. stavak 1., treći podstavak
-	Članak 24. stavci 2. i 3.
Članak 20. stavak 2.	Članak 25. stavak 1.
Članak 20. stavak 3.	Članak 25. stavak 2.

-	Članak 26.
Članak 21.	Članak 27.
Članak 22. stavak 1.	Članak 28. stavak 1.
-	Članak 28. stavak 2.
Članak 22. stavak 2.	Članak 28. stavak 3.
-	Članak 29.
-	Članak 30.
Članak 23.	Članak 31.
Članak 24.	Članak 32.
Članak 25.	Članak 33.
